І ТВОРИТИ ДОБРО!

МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ

№ 3 (308)

ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА 1997 РОКУ

4 лютого 2012 року

ОГОЛОШЕННЯ

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО» (АКРЕДИТОВАНИЙ ЗА IV РІВНЕМ)

ОГОЛОШУЄ КОНКУРС НА ЗАМІЩЕННЯ ВАКАНТНИХ ПОСАД:

НА МЕДИЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТІ:

— доцента кафедри пропедевтики внутрішньої медицини та фтизіатрії — 1 посада;

— доцента кафедри загальної гігієни та екології — 1 посада;

— доцента кафедри педіатрії з дитячою хірургією № 1 — 1 посада;

— доцента кафедри оториноларингології, офтальмології та нейрохірургії — 1 посада;

— доцента кафедри клініко-лабораторної діагностики — 1 посада;

— доцента кафедри хірургії № 1 — 2 посада;

— доцента кафедри гістології та ембріології — 1 посада.

Вимоги до претендентів: наявність наукового ступеня кандидата наук, стаж науково-педагогічної роботи — не менше чотирьох років.

— викладача кафедри філософії та суспільних дисциплін — 3 посади.

Вимоги до претендентів: наявність наукового ступеня кандидата наук, стаж науково-педагогічної роботи — не менше одного року.

— асистента кафедри патологічної анатомії з секційним курсом та судовою медициною — 1 посада.

Вимоги до претендентів: наявність наукового ступеня кандидата наук, стаж науково-педагогічної роботи — не менше одного року.

НА ФАКУЛЬТЕТІ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ:

— доцента кафедри педіатрії № 2 — 1 посада.

Вимоги до претендентів: наявність наукового ступеня кандидата наук, стаж науково-педагогічної роботи — не менше чотирьох років.

— асистента кафедри акушерства і гінекології № 2 — 1 посада.

Вимоги до претендентів: наявність наукового ступеня кандидата наук, стаж науково-педагогічної роботи — не менше одного року.

НА ФАКУЛЬТЕТІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ:

— доцента кафедри педіатрії — 1 посада.

Вимоги до претендентів: наявність наукового ступеня кандидата наук, стаж науково-педагогічної роботи — не менше чотирьох років.

Термін подачі документів — один місяць з дня оголошення.

Звертатися:
43001 м. Тернопіль, майдан Волі, 1, відділ кадрів, тел. 52-14-64.

ВІДМІННИКИ НАВЧАННЯ

П'ятикурсник медичного факультету Максим ХРАПАК – учасник обласного конкурсу «Кращий студент–2011» у номінації «кращий студент–науковець». Загалом у цьому змаганні взяли участь майже 100 представників різних ВНЗ Тернополя. Максим успішно навчається, активно займається науковою роботою.

Стор. 4

Актуально

МОДЕРНІЗАЦІЯ МЕДИЧНОЇ ГАЛУЗІ – ОДИН З ПРІОРИТЕТІВ У ДІЯЛЬНОСТІ ВЛАДИ

Здійснюючи робочу поїздку до Борщівського району голова облдержадміністрації Валентин Хоптян відвідав фельдшерський пункт с. Сков'ятин. Цей ФАП обслуговує 457 мешканців.

2009 року його капітально відремонтували, а торік добудували одну робочу кімнату та кімнату, в якій облаштували внутрішню вбиральню, підвели водогін, встановили душову кабіну та електричний бойлер.

Валентин Хоптян передав на потреби медичного закладу електронні дитячі ваги.

Керівник області наголосив на реформуванні медичної галузі. Торік на Тернопільщині розпочали реформування первинної ланки медицини — це і ремонти сільських та селищних амбулаторій і ФАПів, оснащення закладів медицини сучасним обладнанням. Дбають про залучення молодих лікарів у село, створення належних умов праці та лікування пацієнтів.

«Під час реформування медичних установ вторинного рівня повинні організувати 6 госпітальних округів, — зазначив голова ОДА. — Один з них буде створений на базі Заліщицької центральної районної лікарні, де зараз проводять повну реконструкцію та добудову приміщень. Там працюватиме найновіше медичне обладнання та реанімобілі. Третинний рівень — це наші обласні установи. Тут плануємо нинішнього року завершити добудову поліклініки онкодиспансеру й продовжити зведення лабораторного корпусу університетської лікарні».

(Прес-служба ОДА)

У НОМЕРІ

Стор. 2

У ТДМУ ОБУРЕНІ НАКЛЕПАМИ В СКАНДАЛЬНІЙ СТАТТІ

В одному з останніх номерів «Нова Тернопільська газета» на перших шпальтах опублікувала статтю, без авторського підпису, про бійку біля бару «Орнава» двох іноземних студентів через дівчину. Адміністрація Тернопільського медичного університету та весь викладацький склад ВНЗ обурені цим матеріалом. Перший проректор ТДМУ, професор Ігор Мисула на засіданні Тернопільського прес-клубу наголосив, що інформація, подана у публікації, є наклепом.

Стор. 5

ПЕРШІ КРОКИ УНІВЕРСИТЕТУ

55 років ТДМУ – відрізок значний. Його історія багата подіями. Є ще чимало викладачів і перших випускників, які добре пам'ятають становлення ВНЗ, тому хочеться, щоб про це знали і ті студенти, які зараз навчаються, молоді викладачі, адже знання історії альма-матер – ознака не лише інтелігентності, але й патріотизму. Ці роздуми спонукали взятися за перо та поділитися спогадами про перші роки діяльності університету заслуженого лікаря України, доцента Василя Пришляка.

Стор. 8

ЧАРІВНА ГОНЧАРІВКА НА СТУДЕНТСЬКІЙ СЦЕНІ

«Вечорниці на Гончарівці» – так називалася вистава, яку зіграли студенти нашого університету, продемонструвавши неабиякий акторський хист і знання народних традицій. На сцені вони відтворили справжню українську світлицю.

РЕЗОНАНС

У ТДМУ ОБУРЕНІ НАКЛЕПАМИ В СКАНДАЛЬНІЙ СТАТТІ

В одному з останніх номерів «Нова Тернопільська газета» на перших шпальтах опублікувала статтю, без авторського підпису, про бійку біля бару «Орнава» двох іноземних студентів через дівчину. Текст публікації поданий під заголовком «Біля «Орнави» лилася «чорна» кров...» та проілюстрований образливим колажем. На задньому плані фотокомпозиції — світлина темношкірих хлопців. Ними виявилися студенти Тернопільського національного університету імені І. Пулюя, які взагалі не мають стосунку до цього випадку і не розуміють, як їхнє зображення потрапило на газетну сторінку.

Узагалі, як стверджують очевидці, ніякої бійки біля «Орнави» не було, просто два іноземці один одному щось доводили в присутності жінки. Бійка — це вже вигадка газети.

Видання також пише про зґвалтування студентки у 2000 році. Це цілковита неправда, бо нічого подібного не траплялося.

Ще «Нова Тернопільська газета» пише, що нібито молоді жінки-викладачі часто відмовляються викладати в групах іноземних студентів. Міліція попросила написати пояснення майже 100 жінок-викладачів, які проводять заняття для іноземців. Всі зазначили, що заняття відбуваються належним чином і жодних ексцесів, про які твердить газета, не було і немає.

Також видання зазначає, що практиканти-іноземці глузують з майбутніх мам у пологовому будинку. Завідуюча кафедрою акушерства та гінекології, доктор медичних наук Світлана Миколаївна Геряк заперечила подібне трактування. Ніякого негативного ставлення іноземні студенти до наших породіль ніколи не проявляли. Зрештою, студенти спілкуються з вагітними та породіллями завжди у присутності викладача.

Резонансна подія з публікацією в «Новій Тернопільській газеті» й стала приводом чергового засідання Тернопільського пресклубу. Давно не було у його стінах такої кількості журналістів. Запросили на зібрання й представників нашого університету — першого проректора, професора Ігоря Мисулу та декана факультету іноземних студентів, професора Михайла Корду. Іноземні студенти, які прийшли на зустріч з місцевою владою, правоохоронцями і представниками засобів масової інформації, були занепокоєні ситуацією, що склалася.

Студент Мохамед Алі Саїд представляє в нашому університеті Іракське земляцтво:

— Ми приїхали сюди здобувати освіту і не заслуговуємо на те, щоб зобразити нас так у газеті. Ми такі ж люди, то чому так некоректно поводяться з нами? Це дуже погано.

Студент ТДМУ Бабор Джемс Аганрон є президентом асоціації студентів з Нігерії всіх ВНЗ Тернополя. На засіданні йому також надали слово:

— Коли я побачив зображення у цій газеті, був вражений, — сказав Бабор. — Це найгірша річ, яку лише можна собі уявити. Ми всі люди, хоча з різним кольором шкіри і до всіх українці мали б ставитися однаково. З деяких київських правозахисних організацій вже телефонували мені і пропонували свою допомогу. Але ми б не хотіли заходити так далеко, бажаємо, аби тернополяни відреагували самі на те, що трапилося.

Зараз у Тернополі іноземні студенти збирають підписи під петицією, яку заадресують місцевій владі. Вимоги: газета має попросити вибачення і опублікувати його на першій сторінці, редактор або особа, яка має відношення до матеріалу, повинна понести адекватне покарання за образу чорної раси, арабського товариства і людства загалом. Якщо ці вимоги будуть виконані, то в іноземців не буде жодних претензій.

Під час засідання у Тернопільському прес-клубі: (зліва направо) **студенти медуніверситету Мохамед Алі САЇД, Бабор Джемс АГАНРОН, декан факультету іноземних студентів, професор Михайло КОРДА, перший проректор ТДМУ, професор Ігор МИСУЛА**

Адміністрація Тернопільського медичного університету та весь викладацький склад ВНЗ обурений статтею, яка минулого тижня з'явилася в «Новій Тернопільській газеті». Про це на засіданні прес-клубу заявив декан факультету іноземних студентів Михайло Корда. На його думку, якби подібний факт мав місце у будь-якій цивілізованій країні світу, то це видання і його редактор були б негайно покарані.

— Нещодавно у Польщі один з телеведучих дозволив собі образити українок. Цей випадок набув широкого розголосу. Його змусили вибачитися негайно. Якщо таке стається у країнах Євросоюзу, на такі події реагують миттєво, — сказав професор Михайло Корда.

Щодо деяких «фактів», висвітлених у публікації, то декан їх назвав неправдивими.

— Наші студенти не брали участі ні в «бійці», яку описують у цій статті, ні в інших подіях, що там наведені. Це є повний наклеп і неправда, — наголосив він. — Ми вивчили кращі світові традиції викладання в університетах Європи, запозичивши й систему оцінювання знань студентів з Віденського університету. В нашому ВНЗ цілком комп'ютеризована система оцінювання знань на екзаменах, що унеможливлює таке явище, як корупція. Тому брудні натяки у статті про те, що викладачі збагачуються за рахунок іноземних студентів, не мають під собою жодних підстав. Щоправда, ми не замовчуємо й негативні факти. Приміром, останніми роками було зафіксовано два випадки, коли викладачі скаржилися на іноземців. Йдеться про студентку з Нігерії, яка некоректно повела себе з викладачем (чоловіком) на кафедрі психіатрії. Дівчину негайно відрахували з університету. І ще трапився один випадок, коли студент з Гани теж некоректно висловився стосовно чоловіка-викладача. Іноземець отримав дисциплінарне стягнення. Однак такі ж ситуації траплялися і з вітчизняними студентами. Водночас варто зазначити, що інших випадків порушення трудової дисципліни іноземні студентами впродовж останніх кількох років не допускали.

Нині в медичному університеті навчається понад тисячу іноземних студентів з 60 країн світу, у тому числі майже двісті осіб із Сполучених Штатів Америки, Канади та країн Євросоюзу. Брудна наклепницька стаття у газеті, за словами Михайла Корди, завдала шкоди репутації ВНЗ, в якому дуже уважно ставляться до добору студентів — вивчають особисті справи цих абітурієнтів, як вони вчилися у своїх країнах, лише після цього запрошують на навчання. Це, як правило, діти чиновників, високопосадовців, із заможних родин. Вимоги у ВНЗ однакові як до вітчизняних, так і до іноземних студентів.

— Навчання студентів у ТДМУ є добрими інвестиціями у розвиток навчального закладу та області, — зазначив Михайло Корда. — Подивіться, як останніми роками оновився наш університет, заслуговує на увагу й те, що за два роки ми за власний кошт побудували п'ять амбулаторій сімейної медицини, ФАПів у сільських населених пунктах. На часі — відкриття ще кількох таких закладів у м. Тернополі. Це ті кошти, які інвестували іноземні студенти.

Згадав декан Михайло Корда й про благодійну діяльність іноземних студентів, які неодноразово зорганізовували акції для допомоги дітям-інвалідам і сиротам.

Матеріал у «Новій Тернопільській газеті» обурює та принижує не лише медичний університет, а й представляє не з кращих позицій Україну. Про це на засіданні прес-клубу мовив перший проректор ТДМУ Ігор Мисула. Він висловив занепокоєння, що в університеті через скандальну публікацію, очевидно, зменшиться кількість іноземних студентів.

— Якщо спрогнозувати, що наступного року до ТДМУ прибуде менше іноземних студентів на навчання, ніж цього навчального року, то можна навіть вирахувати, на скільки їх стане менше і скільки коштів втратить університет та місто, — сказав Ігор Романович.

Перший проректор також наголосив, що інформація, подана у публікації, є наклепом. А тому редакція має попросити вибачення.

Як зазначила присутня на засіданні прес-секретар прокуратури області Леся Долішня, за матеріалами скандальної публікації правоохоронці проводять перевірку в порядку статті 97 Кримінально-процесуального кодексу України щодо наявності або відсутності в діях представників цього ЗМІ ознак злочину, передбаченого статтею 161 Кримінального кодексу України (порушення рівноправності громадян залежно від їх расової, національної належності або ставлення до релігії).

З публікацією газетної статті склалася прикра ситуація. Сподіваємося у цьому на толерантність іноземних студентів, які навчаються у ТДМУ. Університет робить усе і робитиме й надалі, щоб умови для їхнього навчання були комфортними. Адже прагнемо, щоб іноземні громадяни здобули у нас якісну освіту і, повернувшись на свою батьківщину, могли успішно виконувати благородну місію — лікувати людей.

Лариса ЛУКАЩУК,
Павло БАЛЮХ (фото)

ОБ'ЄКТИВ

Ярослав ШМОРГАН і Віталій ЯЩЕНКО, студенти фармфакультету (ліворуч);
Мохамед ЯСІМ, Сулейман СТЕФАН і Хусейн Ісмаіл ВАЛІДУЗ, студенти медфакультету (праворуч)

Фото Павла БАЛЮХА

Редактор **Г. ШИБАЛИНЧУК**
Творчий колектив: **Л. ЛУКАЩУК, О. БУСЬКА, П. БАЛЮХ**
Комп'ютерний набір і верстка: **Р. ГУМЕНЮК**

Адреса редакції: 46001, м. Тернопіль, майдан Волі, 1, **тел. 52-80-09; 43-49-56**
E-mail hazeta.univer@gmail.com

Засновники: Тернопільський держмедуніверситет ім. І.Я. Горбачевського, управління охорони здоров'я облдержадміністрації

Видавець: Тернопільський державний медичний університет ім. І.Я. Горбачевського
Індекс 23292

За точність викладених фактів відповідає автор. Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

Реєстраційне свідоцтво ТР № 300 від 19.12.2000 видане управлінням у справах преси та інформації облдержадміністрації

Газета виходить двічі на місяць українською мовою. Обсяг — 2 друк. арк. Наклад — 2000 прим. Замовлення № 168

Газету набрано, зверстано, віддруковано у Тернопільському держмедуніверситеті ім. І.Я. Горбачевського. 46001, м. Тернопіль, майдан Волі, 1.

ТЕМА

ЧИ МОЖНА ОТРИМАТИ НАЛЕЖНУ УНІВЕРСИТЕТСЬКУ ОСВІТУ В УКРАЇНІ?

(Закінчення. Поч. у № 1–2)

29 листопада 2011 року в Інституті Горшеніна відбувся «круглий стіл» на тему «Чи можна отримати справжню університетську освіту в Україні?». Завершуємо друкувати стенограму виступів експертів.

Максим Луцький: «Давайте не будемо лякати людей. Ми не готові до того, щоб скасовувати диплом державного зразка. Йдеться про якість університетів. Цілком правильно робимо зауваження, що потрібно реформувати середню школу. Зараз ми дійшли вже до дитячого садка. І найголовніше — винні в усьому батьки. І те, про що ви мовите, що платять $ 200-300. Але ми якось же навчалися без цього. Я приходив додому і вчився цілу ніч, бо соромно було, а що люди скажуть. Тому треба міняти це ставлення і батьків, і дітей».

Марина Ткаченко: «Час від часу коли починається розмова про освіту, виникає мотив фінансування. Досить давно, наприкінці 80-их, ми працювали з групою педагогів Риги. Йшлося про свободу деяких освітніх експериментів, інновацій. І тоді латвійські педагоги говорили: почекайте, для цього немає фінансування, і викладачам до того ж мало платять. Який же у них мотив здійснювати якісь освітні експерименти? Звичайно, ніякого. 1991 року з проголошенням державами незалежності і на якийсь час зарплатня вчителів середньої школи в Латвії стала чи не найвищою в країні. Після цього всі спроби інновацій припинилися назавжди. І коли ми приїхали й сказали, що ви ж тепер добре заробляєте. Вони відповіли: нам тепер є що втрачати. Якщо раніше ми могли на рівні викладацького героїзму вносити новий зміст, то тепер у нас безліч контролюючих органів, це державний бюджет. Тепер ми точно нічого не будемо робити. Усвідомлюєте тепер, який колапс настає у свідомості. Тому виникає питання: якщо трапиться якесь диво і раптом збільшиться державне фінансування, то освіта покращиться?»

Максим Луцький: «Звичайно, зміниться. У чому ще проблема теперішньої вищої школи? Проблема в тому, що не все так погано у професорсько-викладацького складу. Я, може, непопулярні речі скажу, але це правда. Коли складається навчальний план, я з проректором з навчальної роботи спілкуюся, а він каже, що не виходить скласти цей план, бо викладачі читають лекції в різних ВНЗ, йде погодинна оплата праці. Якщо кажемо про поліпшення якості освіти, то, звичайно, кількість сумісників потрібно зменшити. І подивитися, що повинен робити професор за ту зарплатню, яка йому належить.

Мовлячи про підвищення оплати праці, не забуваймо про підвищення вимог. Нині ВНЗ є заручниками ситуації. Якщо немає достатньої кількості докторів, професорів, вищий навчальний заклад не отримає акредитації та ліцензування на ту чи іншу спеціальність. Крім того, потрібно відкривати дорогу молоді, щоб її не тримала еліта вчених, яка диктує, що ти повинен робити це і ось це, інакше я тебе не порекомендую на дисертацію. Молодь багато в чому обмежена. І тут завдання керівника ВНЗ моніторити цю ситуацію та створювати альтернативу».

Марина Ткаченко: «Днями брали коментар у віце-президента Російської академії освіти, зокрема, нас цікавив проект національних дослідницьких університетів. Віце-президент навів Гумбольдтовський тип університету, а корпоративний тип він назвав виробничим. Наприклад, у «Росатому» є свій університет. У цьому ВНЗ студентів навчають тому, що коли вони прийдуть, умовно кажучи, на виробництво, то будуть працювати з тим обладнанням, яке буде завтра і яке зараз перебуває лише в стадії розробки. Тобто, їх вчать працювати з тим, що буде завтра. Ми кажемо про те, що готуємо спеціалістів для освоєння деяких видів практики в країні. А що у нас буде завтра? У цьому сенсі, може, є якийсь вектор трансформації чи реформи. Наприклад, якщо будемо розвивати аграрний сектор, то у нас є навчальний заклад, який буде забезпечувати або обслуговувати зону практики? Тобто, який вид діяльності може бути запущений найближчим часом? Приклад іншого типу. В одному українському місті було дуже багато університетів психології і лише три чи чотири кандидати психологічних наук, а доктора наук не було жодного. Вони просто ходили по колу й читали лекції.

І зараз ВНЗ дуже часто експлуатують соціальні міфи, що існують у батьків, які відправляють дітей на так звані престижні спеціальності. Якщо ж уявити собі, що у нас виникне якась царина практики, де соціальних психологів раптом почнуть вимагати? Наприклад, те, чого у нас поки що немає, але, що може виникнути, пов'язане з благодійними фондами, волонтерськими службами, де потрібні соціальні психологи. Або, скажімо, міліція, яка раптом почне затребувати психологів. Тут можна просто сидіти й креативно вигадувати цілі курси для навчального плану, якот, психологічні особливості мешканців урбанізованих центрів або новий тип злочинів у віртуальному світі. Це просто приклад. Але десь же буде крок розвитку країни. Отже, там виникнуть нові галузі практики. Це взагалі якось проектується і хто цим має займатися?»

Володимир Нікітін: «З моєї точки зору, за це відповідають елітарні клуби. Держава за це відповідати не може, оскільки не має відповідних інструментів і місць, де це може бути. Те, що я намагаюся зробити, це — проектувати людей для стратегії, як нової галузі діяльності. Знаю ще групи, які розробляють нові напрямки. Але це справа інтелектуальної еліти».

Наталія Клаунінг: «Уточнююче питання до всіх спікерів. Україні, зрештою, потрібен свій — умовно — Кембрідж чи Гарвард?»

Володимир Нікітін: «Дві речі. Перша — різноманітність форм освіти є умовою виживання суспільства, особливо на переломі. З моєї точки зору, найпотужніша освіта — це реміснича, в тому числі в мистецтві. Наукова освіта теж потрібна, як місце, де проектують певні форми та спостереження за світом. Потрібні також менеджерські форми і так далі. Не можна зводити всі різні напрямки освіти до однієї універсальної моделі. Це означає все зіпсувати — і ремесло, і науку, і менеджмент. Був вражений тим, скільки зайвих курсів читають художникам, архітекторам, які не до змісту сенсу їх діяльності. Друге. Якщо в Україні не буде інтелектуального центру, в якому народжуються новий сенс, то в країни немає майбутнього. Питання тільки в тому, як це зробити. Класичний університет - теж одне з місць, яке потрібно зберегти. Навіть знаю приклади, що в світі існують успішні схоластичні університети. Їхні випускники користуються попитом, адже у них форма мислення настільки натренована, що їм навчитися чомусь сучасному взагалі не складно».

Максим Луцький: «Вважаю, що нам не потрібний ні Оксфорд, ні Гарвард. У нас багато наших університетів. Їх потрібно просто розвивати й посилювати».

Журналіст: «У мене запитання до пана Луцького. Скажіть, на якому етапі зараз Закон «Про вищу освіту?» Коли можна очікувати на його розгляд у сесійній залі?»

Максим Луцький: «Ми жодним чином таємно нічого не робили. Після третього Всеукраїнського з'їзду освітян за участі Прем'єр-міністра Миколи Азарова була створена робоча група, і представники всіх центральних органів виконавчої влади взяли таку оперативну участь для того, щоб законопроект не ходив всіма міністерствами два чи чотири місяці. Розуміємо, наскільки важливий цей документ для України нині. Кінцеву редакцію цього законопроекту внесли до Верховної Ради, але його не можна було прийняти, тому що був зареєстрований альтернативний законопроект. Сьогодні я, як глава комітету, вніс постанови про відкликання альтернативного законопроекту».

Журналіст: «Запитання до пана Максима. Скажіть, як оцінюєте роль приватних університетів в системі вищої освіти в Україні?»

Максим Луцький: «Чесно кажучи, неоднозначно. Знаю багато прикладів чудових вищих навчальних закладів з гарною школою, традиціями. Наприклад, школа «Крок». Але тут є проблема у філіях четвертого рівня акредитації. Тому що в центральному закладі все нормально: вистачає квадратних метрів, викладацького складу, є навіть конкурс. А приїжджаємо в якесь місто, де є філія, а це однокімнатна квартира. Іноді вони орендують приміщення в державних вищих навчальних закладах, використовують викладачів ВНЗ, а заняття навіть не проводять. Відповідь одна: ми по двісті гривень здали, і які у нас питання. Тому надзвичайно важливим є питання контролю. І коли йдеться про підняття якості освіти, то відповідного контролю за філіями четвертого рівня акредитації немає. Тому ми з експертами дійшли спільного висновку, що треба обмежити кількість філій. І це не лише для приватних, а й для державних закладів».

Володимир Нікітін: «Погоджуюся з тим, що сказано. Але давайте з'ясуємо. В Україні немає жодного приватного університету. Є університети приватної форми власності з державними формами освіти. Це принципово різні речі».

Сергій Вєтров: «Я є засновником першого в Україні приватного університету. Коли починали 1989 року, ми пройшли всі етапи й завжди були на хорошому рахунку у Міністерства освіти, виконували всі вимоги. Зараз вимоги і до державних ВНЗ, і до приватних цілковито однакові, немає між ними відмінності. Зараз вихід в об'єднанні з іншими приватними ВНЗ. Об'єднати матеріальну базу, ресурси. Приватна освіта має бути. Так, це експеримент. Беру на себе відповідальність, і люди бачать, на що вони йдуть. Вони платять гроші, ми пропонуємо їм щось нове. Але зараз ми не можемо придумувати щось нове, ми повинні випускати фахівців за стандартом. І часто стає гірше — база гірша, професорів недостатньо. Тобто, ідея приватної освіти не оформлена, і в цьому сенсі це погано для системи освіти в Україні».

Студент: «Я зараз завершую навчання в Академії управління персоналом при Президентові України. Тому безпосередньо бачу ті проблеми, про які йдеться. І якщо є багато викликів на рівні Академії при Президентові, то можемо собі уявити, який рівень освіти десь в інших ВНЗ. Напевно, один з обов'язків держави — створити умови, які б дозволили мати випускників, які б були конкурентноспроможними.

У мене запитання до пана Максима: наскільки ваш законопроект дасть можливість створити такі умови? Наскільки це дасть можливість популяризувати не диплом як самоціль, а знання?»

Максим Луцький: «Нині якість освіти визначає сьогодення. І демографічна криза в Україні диктує свої правила гри. Якщо взяти в цифрах, то якщо 2000 року було 6 млн. 640 тисяч дітей, то тепер 4 млн. 230 тисяч дітей. Якщо 2010 року було на 42% скорочення випускників загальної середньої школи, то 2011 року в кращому випадку — 313 тисяч. Показником є те, що 29 державних вищих навчальних закладів не виконали державне замовлення. Деякі університети взагалі не набрали жодного студента, навіть жодної заяви не було. Щодо нового Закону «Про вищу освіту», то це не закон сьогоднішньої, вчорашньої чи позавчорашньої влади. Цей закон писав і Ніколаєнко, коли був міністром, і Вакарчук, і Табачник. Тобто, це документ, який ми сприймаємо як Закон «Про вищу освіту». Він не є ідеальним, але його треба приймати і помаленьку вносити якісь зміни. Основна мета прийняття цього Закону — це і адаптація під Болонський процес, під вимоги сучасної економіки нашої держави. В цьому законопроекті ми узаконюємо тестування, яке раніше було визначене лише правилами вступу, і новий міністр міг прийняти або не прийняти це. Ми повертаємо авторитет загальної середньої школи в цьому законопроекті шляхом врахування атестату в розмірі не одної двадцятої при вступі до ВНЗ, а на рівні одної третини. Я особисто вважаю, що тестування не несе об'єктивного рівня знань абітурієнтам. Люди, які працюють в університетах, теж вам це скажуть. Цей закон розширює автономію найпотужніших університетів, тому що їм краще видно, куди використовувати свої кошти. Гадаю, що ви не знайдете жодного ректора, який би не хотів зробити свій університет кращим. Тому нині треба мовити про максимальне сприяння розвитку університетів в Україні».

Наталія Клаунінг: «У мене питання-уточнення до Володимира Нікітіна. Тут прозвучало в одному реченні якість освіти і закон. Законодавство взагалі якось співвідноситься з якістю освіти?»

Володимир Нікітін: «Закон дає деякі межі можливого, і питання в тому, де є ці межі. Я пішов із системи освіти, адже вважаю, що там всередині нічого змінити не можна, і моє глибоке переконання в тому, що взагалі реформувати систему освіти треба дуже обережно. Це становий хребет держави. Якщо його зламати, то буде зламано державу. Нову ж систему треба створювати поруч, не намагаючись сильно розхитати існуючу. Закон у цьому сенсі — необхідна умова, але на якість освіти він ніякого впливу зробити не може».

АДОМАКО ДЖУД КВЕКУ: «В УНІВЕРСИТЕТІ ПАНУЄ КУЛЬТ НАВЧАННЯ ТА НАУКИ»

Оксана БУСЬКА,
Павло БАЛЮХ (фото)

Джуд Квеку АДОМАКО навчається на 4 курсі медичного факультету. Каже:

— Я приїхав з Гани. Хочу бути лікарем, як мама. Вона терапевт за фахом. А мені більше подобається хірургія. Батьки мешкають в столиці моєї країни — місті Акра. У мене є три сестри. Одна з них теж пов'язала своє життя з медициною і працює медсестрою в шпиталі. Хочу здобути вищу медичну освіту, щоб допомагати людям. У Гані є велика потреба в лікарях. Тернопіль мені одразу сподобався. Місто неметушливе, зелене, чисте й справляє дуже приємне враження. А головне — дуже сподобався університет. В ТДМУ панує культ навчання і науки, тут працюють чудові викладачі, які передають нам, студентам, свої знання і досвід. Хоча чого гріха таїти, дехто з іноземців приїжджає в Україну не для навчання, а має якісь інші ідеї в голові. Скажімо, найвеселішу в житті студентську пору сприймають, як таку, де більше уваги треба приділяти розвагам і відпочинку. Але більшість, хто приїхав вчитися, налаштовані серйозно. Навчання — це дуже відповідальна справа, тим більше, в медичному університеті. Адже лікування — це мистецтво, причому мистецтво без права на помилку. І формального підходу тут бути не може.

Для тих, хто хоче навчатися, в ТДМУ створені всі умови. Головне — не лінуватися, бо серед дисциплін, які нам викладають, неважливих немає.

Вчитися мені подобається. За роки навчання Україна стала мені близькою. Щоправда, українська мова дається нелегко. А ще справжнім випробуванням стала холодна зима. Зиму не люблю, але це, мабуть, єдине, що мені не подобається в Україні. А люди тут гарні. Хоча є ще певні стереотипи, які комусь, очевидно, вигідно розповсюджувати та які експлуатує так звана «жовта» преса, як-от нібито студенти-іноземці становлять якусь загрозу. Переконаний, що з часом ці стереотипи відійдуть, адже держава зацікавлена в міжнародному визнанні української освіти.

ОБ'ЄКТИВ

Юрій ЧИЧОТА та Микола ГАВРИЛЮК, студенти стоматологічного факультету
Фото Павла БАЛЮХА

НДЖЕНГ АСТЕР: «НАВЧАЮСЯ В ГРУПІ РАЗОМ З УКРАЇНСЬКИМИ СТУДЕНТАМИ, ЯКІ СТАВЛЯТЬСЯ ДО МЕНЕ ПРИЯЗНО, ДОБРОЗИЧЛИВО»

Оксана БУСЬКА,
Павло БАЛЮХ (фото)

Астер НДЖЕНГ приїхав навчатися в Україну три роки тому. Про себе розповів таке:

— Мої рідні проживають в місті Дуала — це економічна столиця Камеруну. Батька, на жаль, вже немає з нами, він рано пішов з життя. Мама працює викладачем. Нас, дітей, в сім'ї шестеро. Я — наймолодший.

Коли вирішував, де мені здобувати вищу освіту, вибрав Україну і Тернопіль, бо ТДМУ імені І.Я. Горбачевського — авторитетний вищий медичний навчальний заклад. Тут дають гарні знання і вже склалися хороші традиції підготовки лікарів. А я хочу бути лікарем. Хірургом. До речі, одна з моїх сестер — теж медик. Вищу медичну освіту здобула у Франції, де зараз живе і працює. Інша сестра — також студентка, навчається в Англії. Я ж обрав Україну.

Протягом першого року наполегливо вивчав українську мову та курс базових дисциплін на підготовчому відділенні університету. Було непросто, але з допомогою і підтримкою викладачів я подолав мовний бар'єр. Зараз добре розумію й вільно спілкуюся українською. За результатами навчання був зарахований на перший курс медичного факультету. Нині я вже другокурсник, навчаюся в групі разом з українськими студентами, які ставляться до мене приязно, доброзичливо. А викладачі завжди мають терпіння пояснити докладніше, якщо на лекції чогось не зрозумів. Умови навчання гарні. В гуртожитку, де проживаю, теж зручно й затишно. Моїм сусідом у кімнаті є студент з Нігерії. До наших послуг — Інтернет, бібліотека. В моїй групі всі студенти розуміють і підтримують одне одного. Я не відчуваю якогось упередженого ставлення до себе. І загалом у Тернополі живуть ввічливі, толерантні люди. З проявами якоїсь неприязні, агресії, тим більше — ксенофобії я не стикався. Але я й не буваю в компаніях, де п'ють спиртне, уникаю сумнівних знайомств. Маю лише один інтерес — до навчання, бо хочу успішно закінчити університет і повернутися додому дипломованим фахівцем. В ТДМУ студенти мають всі можливості отримати належну освіту. Головне — це бажання й наполегливість.

ВІДМІННИКИ НАВЧАННЯ

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКА РОБОТА – СКЛАДОВА ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ

— В академії я відвідував секцію медицини. Лекції авторитетних викладачів-науковців були великим стимулом для набуття поглиблених знань, що перевищували обсяг шкільної програми. Ми вчилися формулювати і викладати свої думки, аналізувати та розкривати тему. Після закінчення класичної гімназії в Тернополі подав документи до Києво-Могилянської академії та став студентом факультету природничих наук. Навчався на державній формі навчання за спеціальністю «біологія». Був успішним студентом, але перше захоплення — медицина — взяло гору. Після 3 курсу покинув Могилянку й подав документи до ТДМУ імені І.Я. Горбачевського. Нині я студент-медик і дуже задоволений своїм вибором, подобається, як у нашому університеті зорганізовано навчання. І викладачі дуже високого рівня.

П'ятикурсник медичного факультету Максим Храпак – учасник обласного конкурсу «Кращий студент–2011» у номінації «кращий студент–науковець». Загалом у цьому змаганні взяли участь майже 100 представників різних ВНЗ Тернополя. Максим успішно навчається, активно займається науковою роботою. Розповідає, що школярем брав участь у Всеукраїнських олімпіадах з хімії, біології. В 11 класі здобув призове 3-тє місце у Всеукраїнському конкурсі-захисті науково-дослідницьких робіт учнів – членів Малої академії.

– Які галузі медицини Вам особливо цікаві?

— Найулюбленіші — анестезіологія, інтенсивна терапія.

– Хто Вас підтримує і спрямовує?

— У мене чудові наставники. Зокрема, в університетській лікарні своїм досвідом щедро ділиться лікар відділення анестезіології та інтенсивної терапії Сергій Володимирович Кучеренко — прекрасний фахівець і чудова людина. Щасливий, що також маю можливість навчатися у завідувача кафедри анестезіології з хірургією № 2 ТДМУ, професора Олександра Валентиновича Олійника, у доцента кафедри внутрішньої медицини, досвідченого кардіолога Романа Ростиславовича Коморовського. Вдячний їм за те, що віддають нам, студентам, частинку своєї великої душі. Коли почав писати наукову роботу, Роман Ростиславович Коморовський погодився бути моїм науковим керівником і це зобов'язує ще активніше працювати над обраною темою. Йдеться, зокрема, про вивчення психоемоційного стану пацієнтів хірургічного стаціонару.

– В яких ще конференціях, олімпіадах брали участь, навчаючись в ТДМУ?

— У «Галицьких анестезіологічних читаннях» — конференції з міжнародною участю. У Всеукраїнських університетських олімпіадах з гістології (2009 рік), патоморфології (2010 рік), де посів 4 місце. Я є також автором публікацій у збірниках студентських наукових робіт, зокрема, у збірниках матеріалів міжнародних медичних конгресів студентів і молодих вчених.

– Чим особливо запам'ятався минулий рік?

— Влітку я разом з групою студентів ТДМУ побував в Польщі, де мав практику у Вроцлавському університетському шпиталі.

– Сподобалося?

— Так, було дуже цікаво. Мандрівка в іншу країну ширше розплющує очі на світ. Корисно було побачити, як працюють польські лікарі, як розв'язують у цій країні проблеми медичної галузі. Знайшов там нових друзів, порозумітися було легко, бо польською мовою володію. Знаю також англійську та французьку.

Оксана БУСЬКА,
Павло БАЛЮХ (фото)

ПЕРШІ КРОКИ УНІВЕРСИТЕТУ

55 років ТДМУ – відрізок значний. Його історія багата подіями. Є ще чимало викладачів і перших випускників, які добре пам'ятають становлення ВНЗ, тому хочеться, щоб про це знали і ті студенти, які зараз навчаються, молоді викладачі, адже знання історії альма-матер – ознака не лише інтелігентності, але й патріотизму. Ці роздуми спонукали взятися за перо та поділитися спогадами про перші роки діяльності університету.

12 квітня 1957 року тодішній уряд України прийняв Постанову про відкриття в м.Тернополі медичного інституту. Чи була об'єктивна необхідність та які передумови для прийняття такого рішення? Адже на той час діяли медичні інститути у Львові, Івано-Франківську, Чернівцях, Вінниці, Одесі, медфакультет в Ужгородському університеті. Подруге, Тернопіль на 80 відсотків був зруйнований війною, лише споруджували перші будинки на теперішніх вулицях Грушевського та Руська. У місті проживали майже 40 тисяч осіб, була одна лікарня на 305 ліжок.

Студенти III курсу на лекції по мікробіології (28 грудня 1959 року)

У районах області працювали 3-5 лікарів.

Але на Тернопільщині, як загалом на західноукраїнських землях, була особлива соціально-політична та економічна ситуація. Після масового знищення і депортацій українців, суцільної примусової колективізації, голодомору більшовицька влада вирішила дещо пом'якшити національний гніт, показати перед світом шляхетність своєї політики. Цьому сприяли й хрущовська відлига та вихід чергової постанови про сільську медицину. Слід віддати належне тодішньому секретарю обкому партії Г.І.Шевчуку, який замість партійної школи домігся 1957 року відкрити медичний інститут, нову будівлю драмтеатру, пізніше – переведення педінституту з Кременця до Тернополя.

Для розміщення інституту рішенням обласної ради були виділені два навчальні корпуси, два гуртожитки та добротні квартири для викладачів у нових будинках.

В адміністративному корпусі (нині – біологічний, на Театральному майдані) розмістилися на першому поверсі адміністрація інституту (директор – доцент П.О.Огій, проректор з навчальної і наукової роботи – професор А.Г. Мартинюк), бухгалтерія, канцелярія. У цокольному приміщенні – їдальня. На другому поверсі – кафедри марксизму-ленінізму (зав. – доцент Буз), фізики (зав. – доц. С.М. Шамраєвський) та навчальна частина, на третьому – кафедри гістології (зав. – доц. І.П.Тюрина) та біології (зав. – доц. І.І.Яременко), на четвертому – деканат (декан – доцент А.А.Верисоцький), відділ кадрів, профком.

У навчальному корпусі (згодом – фізіологічний, а нині адміністративний), що на майдані Волі, на першому поверсі були кафедри оперативної хірургії з топографічною анатомією (зав. – доц. В.К. Цвірко), нормальної анатомії (зав. – доц. А.А. Верисоцький), паталогічної анатомії (зав. – доц. М.Й. Вальчук), фізичного виховання (зав. – С.К. Гарагуля). На другому – кафедри неорганічної хімії (зав. – доц. В.Т. Чуйко), біохімії (зав. – доц. З.Ж. Гуде), паталогічної фізіології (зав.– доц.. Е.Н. Бергер), гігієни (зав. – доц. М.В. Антонова). На третьому – кафедри нормальної фізіології (зав. – доц. К.В. Кованов), фармакології (зав. – доц. М.П. Скакун), мікробіології (зав. – доц. А.Г. Василенко), військово-медичної підготовки (зав. – полковник К.І. Горощеня). На четвертому – кафедра іноземних мов (зав. – О.М. Климчук) та лекційні аудиторії.

Клінічною базою була міська лікарня (вул. Шпитальна, 2), яка тимчасово функціонувала як обласна (гол. лікар М.А. Алхімов). У ній розгорнули кафедри пропедевтики внутрішніх хвороб (зав. – доц. М.Г. Масик) і загальної хірургії (зав. – доц. Ю.Т. Коморовський).

Гуртожиток № 1 (вул. Руська, 42) був розрахований на 250 місць, а гуртожиток № 2 (вул. Чехова, 7) – на 120 осіб.

Істотну допомогу в забезпечені кафедр навчально-методичними посібниками та книжковим фондом надали Київський, Львівський, Харківський, Вінницький, Одеський та інші медінститути.

На перший курс прийняли 210 студентів, серед яких – майже половина були особи з великим стажем роботи. Вступні іспити складали в приміщені третьої школи. На другий та третій курси (відповідно 189, 224 особи) були зараховані студенти, яких перевели з медичних інститутів України, Росії та інших республік тодішнього Союзу. Переведення здійснювали добровільно, насамперед за рахунок мешканців Тернопільщини, Рівненщини, Волині, Хмельниччини, а також з інших областей. Аби зацікавити студентів із санітарно-гігієнічного та педіатричного факультетів переводили на лікувальний в Тернопільському медичному.

Віковий склад студентів-першокурсників 1957 року складав два покоління: наймолодші – 1941 року народження, найстарші – 1922 р. Через п'ять років склалася унікальна ситуація: на шостому курсі навчався батько, а на першому – донька. Нині серед випускників інституту – двоє наших однокурсників М.Турик і В.Голка досягли 90 років.

Незважаючи на таку вікову строкатість, усі студенти ставилися до навчання вельми старанно: акуратно конспектували лекції, відвідували читальні зали, «анатомка» була постійно заповнена у вечірні часи, навіть у суботу. Основний принцип навчання: «Конспект лекції та підручник до хворого, конспект і підручник після хворого».

Адже багато підручників було ще з довоєнних часів. Між студентами та деякими групами існувало неписане змагання в навчанні.

Чимало наших студентів поєднували навчання з працею у лікувальних закладах міста, медпунктах на підприємствах, організаціях (нічні, передвихідні та в святкові дні – чергування, робота на залізничний, метеорологічній станціях й інше).

На 1 вересня 1957 року був 61 викладач, серед яких – один професор, 20 доцентів і кандидатів наук, які теж прибули з різних медичних ВНЗ. Місцева адміністрація усіх забезпечила квартирами.

Інститут запрацював. Тернопіль став студентським містом.

Улітку 1958 року відбувся черговий прийом студентів на перший курс. На початку вересня став до ладу терапевтичний (східний) корпус обласної клінічної лікарні (гол. лікар – К.В. Беліков), в якому розмістилися кафедри четвертого курсу: факультетської терапії (зав. – доц. І.О. Мельник), факультетської хірургії (зав. – проф. А.Г. Мартинюк), неврології (зав. – доц. О.А. Ярош), Відкрили третій гуртожиток на вулиці Чехова на 350 місць. Інститут відвідали відомі поети Павло Тичина та Андрій Малишко.

1959-1960 рр. кількість студентів збільшилася до 1100 осіб. Відкрито сім кафедр п'ятого курсу. Введено в експлуатацію морфологічний корпус, де розмістилися кафедри: на першому поверсі – топографічної анатомії та гістології, на другому – нормальної анатомії, на третьому – патологічної анатомії (зав. – проф. А.Т. Хазанов), судової медицини (зав. – к.м.н. В.К. Стешина), в цокольному приміщенні – бібліотека. Завершено будівництво західного корпусу обласної лікарні, побудована аудиторія № 6 на 250 місць. Стала до ладу обласна поліклініка. В терапевтичному корпусі розмістили кафедри неврології, факультетської терапії, госпітальної терапії (зав. – к.м.н. А.Г. Леп'явко), дитячих хвороб (зав. – к.м.н. Д.І. Огородник), оториноларингології (зав. – доц. А.А. Кантор). У хірургічному корпусі – кафедри факультетської хірургії, госпітальної хірургії (зав. – доктор медна-ук М.В. Даниленко). В окремому двоповерховому корпусі відкрили кафедри очних хвороб (зав. – к.м.н. М.М. Романовський) та дерматовенерології (зав. – доц. Т.Т. Глухенький). Кафедра акушерства та гінекології (зав. – проф. С.В. Кісін) розмістилася на базі пологового будинку, а інфекційних хвороб (зав. – доц. В.П. Осипов) – на базі інфекційного відділення міської лікарні, психіатрії (зав. – доц. В.В. Ластовецький) – у комплексі з фінських будиночків за містом (нині – психоневрологічна лікарня).

Випускники 1963 р. Василь ПРИШЛЯК, Олександр ВІТЮК, Лариса АФОНІНА, Олександр БАЛАС, Орест ДЯЧУК, Олена ГЛУЩЕНКО, Василь ФАЙФУРА, Василь ПОЛІЩУК

1960-1961 рр. навчального року кількість студентів зросла до 1340. Відбувся перший випуск лікарів. Україна отримала 203 лікарів з дипломом Тернопільського медичного інституту.

1962-1963 рр. навчального року побудовано обласний протитуберкульозний диспансер зі стаціонаром на 210 ліжок (база курсу туберкульозу, зав. – доц. Б.В. Міхельсон). Почали зводити обласну дитячу лікарню (на території клінічної обласної лікарні). В інституті вже працювали 32 кафедри. Значно зріс відсоток викладачів з науковими ступенями та званнями: 12 докторів наук (у т.ч. 9 професорів), 71 кандидат медичних наук (у т.ч. 45 доцентів) і 73 викладачі та асистенти. Кількість студентів становила 1456 осіб. До ладу вступив четвертий гуртожиток на 258 місць (вул. Клінічна, 6).

Випускники 1963 року добрим словом згадують секретарів приймальної (доц. Б.П. Ширай) та випускної екзаменаційної (проф. А.А. Герасименко) комісій; викладачів: професорів В.А. Григоряна, А.І. Локая, О.Н. Люльку, О.В. Перова, Г.О. Русанова, І.О. Ситника, Н.І. Тумашову; доцентів – Л.О. Бароніну, М.Т. Герасимця, К.Г. Горшукову, С.К. Гордієнка, Б.І. Дубчака, Н.С. Єременко, Г.Г. Конопелька, О.С. Кісельову, М.А. Кланцу, Л.І. Огій, М.П. Отенка, І.Х. Пасічника, Р.Ф. Ткачука, А.В. Українського, А.І. Шульгу, асистентів Н.М. Вашкевич, О.С. Телев'яка, Г.Д. Третяка, Т.М. Хандогу, старших викладачів Л.І. Кучму, І.С. Чучукала.

Багато людей, згаданих у спогадах, відійшли на вічний спокій.

Світла їм пам'ять!

У червні 1963 року відбувся третій випуск лікарів набору 1957 р. 200 осіб здобули дипломи нашого ВНЗ. Вчена рада рекомендувала кращих своїх вихованців в аспірантуру та клінічну ординатуру.

Минули роки. Випускники 1957-1963 рр. навчання гідно виконали клятву Гіппократа. На знак глибокої подяки та пошани подарували своїй альма-матер художньо оформлений стенд «Клятва Гіппократа» (третій поверх адміністративного корпусу). Серед нас: 25 осіб стали доцентами і кандидатами наук, три – професорами, один – член-кореспондент НАМН України (М.А. Андрейчин). А ще є 4 заслужені лікарі України, понад 80 відсотків – з вищою лікарською категорією, один письменник (О.І. Березовський). Чимало ще й нині, незважаючи на поважний пенсійний вік, продовжують активну лікарську діяльність, сповідують девіз: «Лікарів-пенсіонерів не буває». У серці кожного гордість за свій ВНЗ і викладачів.

Ось так на крилах згадок мав змогу простежити перші кроки нашої альма-матер, нашого міста, згадати корпуси, клінічні бази, перших викладачів, своїх однокурсників.

Василь ПРИШЛЯК,
випускник інституту
1957–1963 року навчання,
заслужений лікар України,
доцент

«ТУТ ДБАЮТЬ ПРО ВИСОКУ ЯКІСТЬ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ»

Цього року наш університет відзначає своє 55-річчя. Газета радо надає свої шпальти для спогадів випускникам ВНЗ. Сьогодні ж попросили відповісти на запитання «Що для мене означає навчання в медичному університеті?» студентів – тих, хто в майбутньому, віримо, куватиме славу ТДМУ імені Івана Горбачевського.

Антон ГОДА,
студент 2 курсу медичного факультету:

— Професія лікаря — друга за значущістю на землі після професії священика. В обох випадках має бути і поклик, і жорсткий відбір, і розуміння великих професійних труднощів щодня. З Божою допомогою лікар застосовує усе своє вміння, розум, натхнення задля одужання хворого. Гадаю, це велика радість, коли пацієнт повертається до повноцінного життя. Я хотів би належати до когорти лікарів, які виліковують хворих, полегшуючи страждання та повертаючи втрачене здоров'я. Тому вибрав професію медика. Чому саме Тернопільський медуніверситет? Живу в звичайному райцентрі, де все на очах: і люди, і їхні вчинки. В нашій Волочиській лікарні працює багато випускників ТДМУ різних лікарських спеціальностей. Крім того, що це справді професіонали, добре обізнані в своїй справі, це ще й культурні, інтелігентні люди, цікаві особистості. Тому й не дивно, що вони стали прикладом до наслідування не лише для мене, а й для багатьох молодих людей райцентру. Сподіваємося, що з Божою допомогою станемо хорошими лікарями, потрібними людям.

Олена ПРОНЮК,
студентка 3 курсу медичного факультету:

— Після закінчення школи всіма нами керує бажання знайти себе. Знаючи з дитинства, що хочу допомагати людям, не вагаючись обрала професію лікаря. Після того, як побувала в ТДМУ ім. І. Я. Горбачевського під час проведення Дня відкритих дверей остаточно вирішила, що хочу навчатися саме тут. Звісно, в процесі навчання виникають сумніви, чи вистачить наполегливості для досягнення успіху в опануванні фаху, адже іноді трапляється, що життя людини цілком залежить від втручання лікаря, від його дій, вміння правильно поставити діагноз, призначити й своєчасно провести лікування. У таких випадках всі сподівання люди покладають саме на медиків. Відповідальність за свої дії обов'язкова у будь-якій професії, але у діяльності лікаря вона набуває особливого значення, адже має відношення до найважливішого — життя й здоров'я людини.

Після двох років навчання можу з впевненістю сказати, що не помилилася з вибором університету. Мені подобається те, що тут дбають про високу якість нашої освіти, постійно покращуючи організацію навчального процесу та збагачуючи матеріально-технічну базу. Кожного дня стикаємося не просто з теоретичними знаннями, а маємо можливість спробувати їх застосувати на практиці. Багато зусиль викладачі університету спрямовують на вдосконалення наших комунікативних якостей, адже спілкування, як найважливіший професійний інструмент, присутній на всіх етапах лікувального процесу. У студентів ТДМУ є безліч можливостей брати участь у всеукраїнських та міжнародних наукових конференціях, стажуватися у навчальних закладах Європи та США. Щодня в університеті мене оточують люди доброзичливі, віддані обраній професії, для яких медицина — практика та спосіб життя.

Сергій СУЯЗОВ,
студент 3 курсу стоматологічного факультету:

Медицина — це є мрія мого життя, тому що я виріс в сім'ї лікарів. Бабуся і мама — акушери-гінекологи, батько — фтизіатр, сестра — провізор. Батько мій родом з Тернопільщини, хоча закінчував Благовещенський медичний інститут в Росії. В ТДМУ мені дуже подобається система навчання, а також доброзичливе ставлення викладачів, що передають свій досвід і знання молодому поколінню.

Олена ЦЮПРИК,
студентка 5 курсу фармацевтичного факультету:

— Що для мене означає навчання в медичному університеті? Насамперед це:

— майбутня професія, яка мені подобається;

— спілкування та навчання з талановитими спеціалістами (викладачами) нашого закладу;

— нові знайомства, пошук друзів та майбутніх колег;

— відкрита стежка у життя;

— поглиблене вивчення фармацевтичних наук.

Мар'яна СЛОБОДА,
студентка 4 курсу медичного факультету:

— У природі краса, гармонія, а в суспільстві — несправедливість, і щоб змінити макросвіт на краще, треба кожному змінити мікросвіт, тобто, себе самого. Пізнавай себе, а пізнавши — удосконалюй. Пізнаючи свої здібності, людина правильніше визначає своє місце в суспільстві й приносить найбільшу користь . Але чимало людей інколи займають не свої місця. «Людина не може бути щасливою, якщо діє всупереч своїй природі...», — писав Григорій Сковорода. Я з впевненістю можу сказати, що медицина — моє покликання, моє життя, адже ще зі шкільних років прагнула до високого, шляхетного і такого відповідального звання — Лікар.

Бути лікарем — це воістину найвище з мистецтв, і досягнути його вершин нам, майбутнім медикам, допомагає Тернопільський державний медичний університет ім.І.Я.Горбачевського. За чотири роки навчання він став для мене рідною альма-матер. Тут я здобуваю омріяну професію, тут я знайшла вірних друзів.

Окремо варто сказати про наших викладачів. Мені пригадалися слова відомого українського письменника Івана Карпенка-Карого. Він писав: «Не кожен письменник є письменником, не кожен лікар є лікарем, не кожен вчитель є вчителем. Скрізь треба мати талант. А що воно таке? Це покликання, любов до своєї професії, бути захопленим — не рік-два, а все життя». Наші викладачі є справжніми майстрами своєї справи та мудрими, самовідданими наставниками для нас, студентів. Завдяки їхньому таланту й невтомній праці ми стаємо «людьми з благородною душею, неспокійним серцем, ясним розумом, золотими руками».

Тернопільський державний медичний університет відкриває кожному зі своїх вихованців перспективний шлях у медичне майбутнє, адже є одним з найкращих українських вишів. Його випускники є заслуженими лікарями, членами-кореспондентами НАМН України, видатними організаторами охорони здоров'я.

Пишаюся, що є студенткою цього навчального закладу. І де б не була, — душею я завжди тут, в рідному університеті.

ЗАУВАЖТЕ-

ЯК ЗАХИСТИТИСЯ ВІД МОРОЗУ?

Постраждати від переохолодження можна навіть при плюсовій температурі. Зокрема, погодні умови з температурою нижче +7°С вже вважаються такими, що можуть спричинити проблеми зі здоров'ям.

Холод згубно впливає насамперед на дрібні кровоносні судини людини. Що відбувається з органами й тканинами людини далі? Судини в кінцівках інстинктивно звужуються, щоб зберегти тепло. Саме за рахунок цього приплив крові до внутрішніх органів збільшується та підтримується внутрішня стабільна температура тіла. Ось чому циркулювання крові в кінцівках уповільнюється. Першими замерзають пальці рук та ніг, а також вуха та ніс — вони найменше захищені через те, що в них тонкий жировий прошарок. Спочатку замерзає шкіра, а вже потім підшкірний шар, судини, м'язи, нерви та навіть кістки. І для цього не потрібна наднизька температура, зокрема, як — 20°С. Температура, при якій можна переохолодитися, може бути навіть плюсовою. При переохолодженні температура тіла знижується до 35° і нижче.

Як уберегтися від переохолодження:

• Одягайтеся багатошарово. Тобто, одягніть на себе кілька легких кофт замість однієї теплої.

• Захищайте відкриті ділянки шкіри. Не забувайте вдягати рукавички, а ніс та вуха захищати шапкою, шарфом, піднятим коміром.

• Візьміть запасний одяг, якщо плануєте провести цілий день на морозі. Іноді достатньо змінити мокрий одяг на сухий, щоб уникнути переохолодження.

• Не виходьте на мороз голодним. Обов'язково добре поїжте, краще щось висококалорійне. Замерзли — також з'їжте що-небудь.

• Заходьте кожні півгодини-годину у тепле приміщення, якщо ви проводите цілий день на вулиці.

• За можливості візьміть із собою термос з гарячою кавою, чаєм чи супом.

• Працюйте руками, рухайте ними, аби посилити кровообіг у замерзаючих судинах. Так само рухайте пальцями ніг. Можна пострибати з ноги на ногу.

• Не перевтомлюйтеся. Втомлена людина швидше піддається переохолодженню. Як правило, люди, відчувши, що починають замерзати, рухаються дуже активно. Але це також не зовсім розумно, тому що енергія використовується дуже швидко, а сили треба поновлювати. Отож ворушіться, але не надто інтенсивно.

Що не слід робити:

• Торкатися металу, як голими руками, так і язиком. Метал дуже добре проводить тепло, а отже, миттєво забирає його у вас, і у місці зіткнення може виникнути обмороження. Те саме стосується бензину. Він може дуже швидко обморозити шкіру при зіткненні, а отже, під час роботи з подібними матеріалами на морозі неодмінно використовуйте водонепроникні рукавички.

• Вживати спиртне, тому що алкоголь розширює судини на поверхні тіла, що призводить до швидших втрат тепла. А це заважає судинам оберігати від тепловтрат внутрішні органи. Крім того, алкоголь просто послаблює ваш власний контроль за ситуацією, що заважатиме вам вберегтися від ушкоджень у складних умовах.

• Нікотин також не найкращий помічник у боротьбі з холодом через свій згубний вплив на стінки судин.

НЕЗАБУТНІ П'ЯТЬ ДНІВ У СТОЛИЦІ НАД ВЛТАВОЮ

Стародавні міста, що відображають багату історію Центральної Європи в минулому тисячолітті, кам'яні вежі і руїни скель, чудові замки, що оточені химерними парками, визначні релігійні пам'ятки, архітектура та народні традиції, цікава національна кухня й відоме пиво — оригінальне обрамлення наших вражень від подорожі. Це — Чехія і її столиця Прага... Вже з першого дня перебування закохалися у давнє місто, яке притягнуло нас своєю величчю, красою та загадковістю. Недарма столицю Чехії називають «порогом до зірок» та «стобашневою перлиною» з її рідкісною й доглянутою архітектурою.

Нам, студентам II курсу медичного факультету, випала нагода брати участь у четвертому міжнародному студентському товаристві «World Healthcare Students Symposium-2011 (WHSS)» та представляти наш рідний ВНЗ у Празькому Карловому університеті.

WHSS є міжнародним студентським конгресом, створеним для організації навчання й заохочення студентів всіх медичних професій у міждисциплінарному співробітництві, взаєморозумінні та ефективній взаємній комунікації. Він також готує майбутніх медиків для підвищення своєї професійної кваліфікації за обраною спеціальністю.

Перший такий конгрес за участю 230 студентів з 42 країн світу відбувся 2005 року на Мальті. З того часу WHSS проводять раз на два роки (2007 рік — Португалія, 2009 — Єгипет). Оригінальна ідея

Ліна БАГНІЙ, Вікторія ГЕРЯК та Ірина ДЕРЕВОРІЗ після доповіді та вручення сертифікатів

його організації належить робочій групі, до складу якої входять студенти з IPSF (International Pharmaceutical Students' Federation — Міжнародна федерація студентів-фармацевтів), IFMSA (International Federation of Medical Students' Associations — Міжнародна асоціація студентів-медиків), EMSA (European Medical Students' Association — Європейська асоціація студентів-медиків) і EPSA (European Pharmaceutical Students' Association — Європейська асоціація студентів-фармацевтів).

Симпозіум мотивує студентів і дає їм можливість отримати навички менеджменту в охороні здоров'я, розвивати співробітництво на регіональному, а також на міжнародному рівні.

Метою цього конгресу було залучення молодого покоління студентів різних країн разом проводити дискусії щодо можливості покращення міжпрофесійної комунікації та розв'язання проблемних питань, пов'язаних з громадською охороною здоров'я та безпекою пацієнтів. Це унікальна можливість для студентів обговорити відмінності між різними системами охорони здоров'я та обмінюватися своїми ідеями з колегами з усього світу.

240 делегатів з 52 країн світу впродовж п'яти днів прослухали лекції професорів з вищих медичних і фармацевтичних навчальних закладів Фінляндії, Великої Британії, Індонезії, Чехії. Кожен день був насиченим тематичними семінарами.

Вважаємо, ми на високому рівні представили свою доповідь на тему: «Захист пацієнта від негативного впливу медичних препаратів в Україні». В ній зазначалося, що, за оцінками вчених, у розвинених країнах кожний десятий пацієнт зазнає шкоди під час перебування у лікарні, 1,4 млн. людей у світі щорічно страждають від внутрішньолікарняних інфекцій, щороку небезпечні ін'єкції стають причиною 1,3 млн. смертей, головним чином через трансмісію вірусів гепатитів В і С та ВІЛ-інфекції. Тому головною тезою доповіді була безпека пацієнтів і доступ до якісних медичних послуг.

Безпека пацієнта — це уникнення, запобігання, або пом'якшення несприятливих наслідків лікування чи пошкоджень, завданих у процесі лікування. Тому на практичних заняттях студенти провели розбір активних помилок, зумовлених людським фактором внаслідок неналежного виконання рутинних навичок (skill-based), порушення правил виконання процедур чи протоколів (rule-based), недостатніх знань (knowledge-based) і латентних помилок: технічних, за наявності проблем з фізичними елементами, такими, як обладнання, програмне забезпечення чи паперові носії, та організаційних — внаслідок неналежної безпекової культури в колективі чи помилкових управлінських рішень щодо безпеки пацієнтів. Шляхами у розв'язанні цих проблем, зокрема, пропонували вивчення та впровадження в практику міжнародних програм з безпеки пацієнта, запровадження сучасних систем моніторингу медичних помилок, навчальних технологій, які використовують у нашому університеті.

Щовечора організаційний комітет Карлового медичного університету проводив для нас тематично-розважальні вечори, які знайомили нас не лише із Чехією, але й з традиціями усіх країн-учасників цього конгресу. Цікавим було проведення «medical party», де кожен відтворював те чи інше захворювання. Один день був приділений квесту Прагою.

Хочемо щиро подякувати ректорові Тернопільського державного медичного університету імені І.Я. Горбачевського, членукореспонденту НАМН України,

професору Л.Я. Ковальчуку, деканату медичного факультету за надану можливість взяти участь у Всесвітньому конгресі студентів, а також завідуючій кафедрою фармакології, професору К.А. Посоховій за допомогу у підготовці тез доповіді.

Окрема вдячність міжнародному відділу ТДМУ і літнім школам, які проводили у липні 2011 року, та студенту медичного факультету Празького Карлового університету Збінеку Ваврі, який допоміг зробити наше перебування у чеській столиці приємним і незабутнім.

Ліна БАГНІЙ,
Вікторія ГЕРЯК,
Ірина ДЕРЕВОРІЗ,
Тарас ДОБРЯНСЬКИЙ,
студенти другого курсу медичного факультету

ФЕСТИВАЛЬ

ЛАУРЕАТИ «ЛІРИ ГІППОКРАТА» – СТУДЕНТИ ТДМУ

VII Всеукраїнський фестиваль-конкурс мистецтв серед студентів-медиків і працівників лікувальних установ «Ліра Гіппократа» відбувся у містечку Ворзель на Київщині. Наш університет представляли Роксана Авдєєва та Богдан Куліковський. Обоє стали лауреатами. В номінації «Художнє слово» Богдан Куліковський здобув перше місце. Друге місце серед вокалістів — у Роксани Авдєєвої. Ось що вони розповіли про свою участь у конкурсі.

Богдан Куліковський, студент 2 курсу медичного факультету:

— Я прочитав гуморески Павла Глазового: «Три листи від кума з города Сухума» та «Софронові кучері». Дуже люблю цього поета-сатирика та залюбки виконую на сцені його твори, бо це вже класика. Добре підготуватися до конкурсу мені допомогла викладач Теребовлянського вищого училища культури Наталія Миколаївна Заяць. Вдячний їй за підтримку.

– Чи хвилювалися, виступаючи перед авторитетним журі та глядачами?

— Майже ні. Бо гуморески розказую з дитинства. Спочатку — вдома, потім у школі. Вперше вийшов на сцену в 3 класі. Мені подобається веселити людей, піднімати їм настрій. Сміючись, легше долати життєві труднощі. Найкраща реакція на те, що дратує — це посмішка. На посмішку ніхто не відповість агресією.

– Ваші улюблені автори?

— Павло Глазовий, Богдан Бастюк. Їх мудрі, веселі твори виховують життєлюбів, яким не по дорозі з журбою, кривдою, хитрощами та обманом. Хотілося б, аби більше в Україні було таких гумористів.

– Створювати гарний настрій – це талант. Звідки він у вас?

— Від батьків, хоча за фахом вони не пов'язані зі сценою. Моя мама — вчителька, тато — лікар, терапевт. Мене ж найбільше вабить хірургія. Але гумор в нашій сім'ї люблять усі.

– Як навчаєтеся?

— Добре. На першому курсі отримував президентську стипендію. Зимову сесію склав успішно, як і всі попередні.

– Які плани на цей рік?

— Закінчити другий курс з гарними оцінками. А ще — вдало виступити на фестивалі «Весняна хвиля», у якому в різних мистецьких жанрах змагатимуться представники ВНЗ з усієї України.

– Успіху вам, Богдане, і нових нагород.

Роксана Авдєєва, студентка другого курсу стоматологічного факультету:

— На фестивалі-конкурсі «Ліра Гіппократа» я виступила вперше. Виконувала дві пісні: «Серце хірурга» та «Кленову баладу». Слова пісні «Серце хірурга» написав Іван Чонка, музику — Юрій Футуйма. Вона дуже гарна, лірична й одразу знайшла відгук в моїй душі і у серцях глядачів. Коли закінчила співати — весь зал аплодував. Було дуже приємно.

Роксана АВДЄЄВА та Богдан КУЛІКОВСЬКИЙ, студенти ТДМУ

Навчаючись в школі, була учасницею «Бойківського фестивалю». Там мене почули представники Кіровограда і запросили на фестиваль «Я відкриваю світ в Європу». Виступала також в Болгарії. У Польщі на фестивалі «Весняні зірки» здобула перше місце. Але спів — це хобі, а я своє майбутнє пов'язую з медициною. Коли стала студенткою ТДМУ, головну увагу приділяю навчанню.

– Чому обрали медицину?

— Мої батьки — стоматологи і мені було цікаво дивитися, як вони працюють. Мріяла, що коли виросту, теж зможу допомагати людям. На мої вокальні здібності першою звернула увагу бабуся, яка сама дуже любить співати та має гарний голос. Бабуся мешкає на Прикарпатті. А я народилася в Казахстані, де на той час працювали мої батьки. В Караганді ще маленькою відвідувала студію хореографії та вокалу. Після третього класу переїхала з батьками в Україну. Закінчила школу в Тернополі, вступила до омріяного університету, щоб, як хотіла змалечку, здобути фах стоматолога. Нині я студентка державної форми навчання. Отримую стипендію. А пісня — то хліб духовний. Вона завжди буде зі мною. Люблю також спорт. Я кандидат в майстри спорту з вільної боротьби. Пробувала свої сили й у легкій атлетиці, де дещо простіше. Є старт і є фініш. Треба лише бігти якнайшвидше, щоб здобути перемогу. А на борцівському килимі складніше. Треба думати, аналізувати, прораховувати кожен рух, щоб здолати суперника. Щоправда, під час навчання часу для тренувань майже не залишається. На першому місці — заняття в університеті. Вільні ж години використовую, щоб вдосконалити свою англійську.

– Натхнення вам у навчанні, на сцені і в спорті. І нових перемог!

Оксана БУСЬКА

ЧАРІВНА ГОНЧАРІВКА НА СТУДЕНТСЬКІЙ СЦЕНІ

«Вечорниці на Гончарівці» – так називалася вистава, яку зіграли студенти нашого університету, продемонструвавши неабиякий акторський хист і знання народних традицій. На сцені вони відтворили справжню українську світлицю. Стилізований дерев'яний стіл був накритий обрусом, на ньому – глечики та інший полив'яний посуд. Вишиті рушники з прабабусиних скринь милували зір узорами. Всі самодіяльні актори були одягнені в українське національне вбрання. І сама вистава, створена на основі безсмертної п'єси Григорія Квітки-Основ'яненка «Сватання на Гончарівці», була насичена національним колоритом: пісні, жарти, ворожіння...

Увага глядачів була прикута до сцени весь вечір. Сюжет твору Квітки-Основ'яненка (добре відомий усіма) давав можливість і посміятися, і помріяти, і подумати про головні людські цінності: незрадливе кохання, вірність, дружбу. Герої п'єси близькі та зрозумілі теперішнім глядачам. Двійко закоханих — дівчина Уляна і чесний бідний хлопець Олексій, син коваля, грошовитий нелюб, батьки, що хочуть щастя своїй дитині... Типажі живі й сучасні, попри те, що час не стоїть на місці. Окраса вистави — пісні, забави, ворожіння. Прадавні і водночас близькі. Завжди, в усі часи, молодих насамперед цікавить, коли ж вони зустрінуть свою другу половинку. Ось і на сцені дівчата розповідали, що виходили на вулицю, аби запитати в першого зустрічного хлопця його ім'я, бо за народними переказами наречений буде схожий на цього незнайомця, крім того, в нього буде таке саме ім'я. Або роззувалися та кидали чобіт, примовляючи: «Куди чобіт показує — туди й заміж вийду». А ще знімали чобіт з лівої ноги і переставляли його до порога. Яка з дівчат перша стане на поріг — та першою й заміж вийде. Також господиня вечорниць казала дати їй дві нитки, чорну і червону, і миску з водою. Нитки скручувала та кидала в миску. Якщо вони розкрутяться, заміжжя буде вдалим, а залишаться скрученими — то ні.

Інше популярне питання ворожіння — фінансове. «Хто хоче знати, за багатого вийде заміж, чи ні?», — з цими словами господиня проколювала гострий кінець яйця та виливала з нього білок у склянку з водою. «Якщо буде якась споруда — то наречений буде багатий, а коли трава — бідний». Можна вважати це захоплюючою грою, але у ворожінні все-таки закладено велику народну мудрість. Комічних ситуацій, жартів, фраз, що стали крилатими, в п'єсі Квітки-Основ'яненка — справжній клондайк. «Вечорниці на Гончарівці» нам про них нагадали. Ось Стецько звертається до Уляни: «Батько казав, після весілля можна жінку бити скільки хоч, а тепер не можна. Дарма! Я і підожду». Або: «Їв би — їв би, спав би — їв би», чи «Так усі люди переведуться. За дурних не йдуть, а розумних ніде взяти».

Людські недоліки нікуди не подінуться, але ще раз про них розповісти, до того ж красиво і легко — можна. Студенти це зробили блискуче. Чудово зіграли свої ролі Мар'яна Петровська (Уляна), Василь Бугель (Олексій), Богдан Куліковський (Стецько), Роксана Авдєєва (матір), Оля Дмитренко, Інна Смола, Соломія Федюк (подружки героїні), Оля Николин (господиня), Андрій Пікула, Віталій і Віктор Поліщуки, Євген Єлисєєв (козаки).

Ще одна «родзинка» — страви української кухні, що їх приготували і принесли учасниці вистави. На столі були пампушки, бублики, вареники з вишнями, млинці, печиво... Глечики, макітру, а також рушники, обрус надала асистент кафедри загальної гігієни Орися Мирославівна Смачило, яка зібрала вже чималу колекцію українських раритетів. Запрошені, а в залі сиділи і студенти, і викладачі, і батьки, були приємно вражені грою студентів-акторів і декораціями. У тому, що вистава вийшла яскрава, є заслуга режисера-постановника Максима Кіловатого, а також — заступника проректора з науково-педагогічної роботи і соціальних питань, доцента Олени Володимирівни Лотоцької, яка підтримала ідею проведення такого цікавого заходу. Студенти підійшли до справи відповідально: вивчили ролі, підібрали костюми, осмислили образи. Глядачам було цікаво й вони дякували самодіяльним артистам оплесками.

Оксана БУСЬКА,
Павло БАЛЮХ (фото)

ВИВЧАЛИ ДОСВІД РОБОТИ ЛІКАРНЯНИХ СИСТЕМ США

З 17 до 22 січня делегація Тернопільського державного медичного університету у складі доцента кафедри внутрішньої медицини № 2 А.А. Лепявка та доцента кафедри хірургії № 2 С.Я. Костіва перебувала у США.

Основними завданнями поїздки було вивчення досвіду роботи лікарняної системи (Greenville Hospital System) і медичного університетського центру штату Південна Кароліна (University Medical Center) м. Грінвіль (США) та прийом комплексного державного іспиту в іноземних громадян, які навчаються за дистанційною формою для отримання освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра медсестринства (м. Нью-Йорк, США).

Вивчення досвіду роботи Грінвільської лікарняної системи відбулося за запрошенням пана Білла Колемана (м. Грінвіль, штат Південна Кароліна, США) та за сприяння ректора Тернопільського державного медичного університету імені І.Я. Горбачевського, члена-кореспондента НАМН України, проф. Л.Я. Ковальчука.

Дізнаватися про роботу медичного центру почали із загального ознайомлення із засадами організації медичної допомоги Грінвільської лікарняної системи.

У медичному центрі щорічно проходять лікування майже 2 млн. пацієнтів. Бюджет Грінвільської лікарняної системи за 2011 рік склав 1,3 мільярда доларів США.

Нинішнього січня виповнилося 100 років з часу створення медичного центру міста Грінвіль.

У перший день візиту делегацію ТДМУ ім. І.Я. Горбачевського

Загальний вигляд Patewood Medical Campus

ознайомили з роботою хірургічного, педіатричного відділень, клінічної та бактеріологічних лабораторій лікарні. Мали також зустріч з Майком Ріорданом, президентом Грінвільської лікарняної системи.

Наступного дня нас ознайомили з роботою структурного підрозділу Greenville Hospital System Patewood Medical Campus.

У цьому підрозділі проводять первинний прийом пацієнтів, стаціонарне лікування планових хворих терапевтичного та хірургічного профілю. Тут розміщений центр реабілітації та фізіотерапії, а також науково-дослідницький центр.

Третього дня побували та ознайомлювалися з роботою центру відновного й реабілітаційного лікування Cottages at Brushy Creek та Greer Medical Campus, які також є структурними підрозділами Грінвільської лікарняної системи.

Також делегація відвідала медичну школу університету Південної Кароліни. Потрібно зауважити, що у зв'язку зі значним зростанням дефіциту лікарів у США значної актуальності набуло питання відкриття та акредитації нових медичних університетських шкіл у цій країні. Якщо дотепер у штаті Південна Кароліна функціонували університетські медичні школи у містах Коламбусі та Чарлстоні, то з серпня 2012 року розпочне роботу нова медична школа в місті Грінвіль. Як правило, кількість студентів на одному курсі американської медичної школи не перевищує 50 осіб. Зі слів декана університетської медичної школи міста Грінвіль, доктора Джері Юкі, на 50 вакантних місць першого курсу вже натепер отримано понад 1000 заявок від майбутніх абітурієнтів. Варто додати, що на базах медичних закладів Грінвільської лікарняної системи постійно навчаються в інтернатурі (residency) та клінічній ординатурі (fellowship) молоді лікарі, які спеціалізуються в хірургії, терапії, педіатрії, акушерстві-гінекології.

21 та 22 січня 2012 року провели комплексний іспит для іноземних студентів, що навчаються за дистанційною формою навчання для отримання освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра медсестринства. Комплексний іспит складався із теоретичної та практичної частин і містив такі дисципліни: клінічне медсестринство в хірургії, клінічне медсестринство в терапії, клінічне медсестринство в акушерстві та гінекології та клінічне медсестринство в педіатрії.

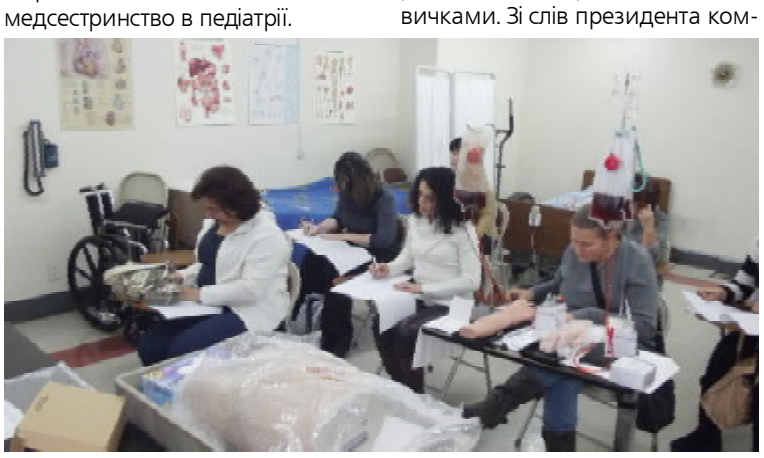

Теоретична частина комплексного іспиту

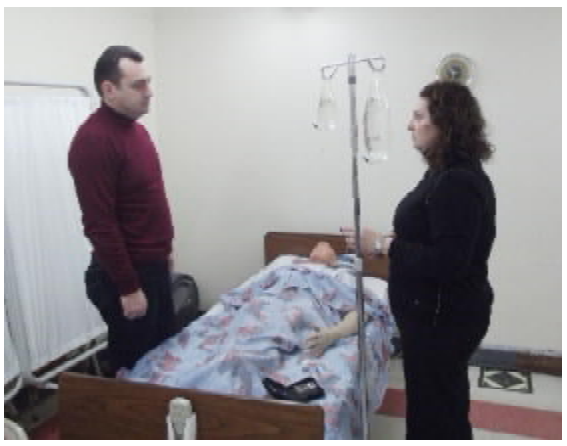

Практична частина комплексного іспиту

Операційна для проведення абдомінальних оперативних втручань

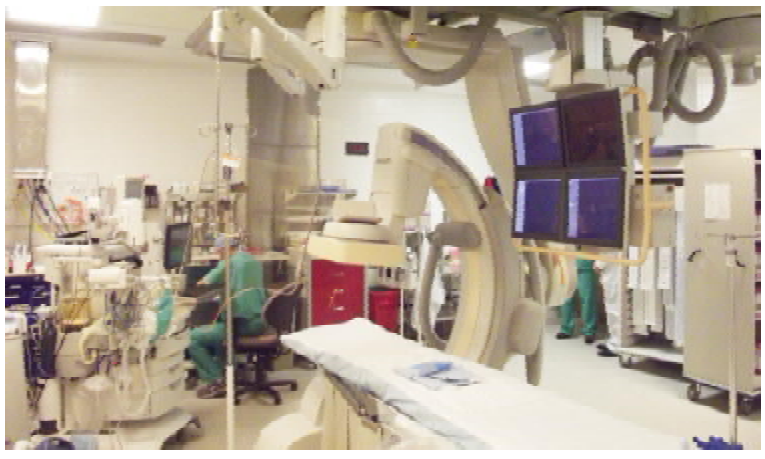

Операційна судинної та ендоваскулярної хірургії

Партнером Тернопільського державного медичного університету ім. І.Я. Горбачевського від Сполучених Штатів Америки у навчанні іноземних студентів за дистанційною формою є компанія International Career Consulting, президентом якої є пан Джозеф Тохадзе.

Практичну та теоретичну частини іспиту проводили на базі інституту ASA (м. Нью-Йорк, США), де були підготовлені аудиторії з необхідним медичним обладнанням та фантомами.

Студенти показали хороший рівень теоретичних знань і добре володіння практичними навичками. Зі слів президента компанії International Career Consulting пана Джозефа Тохадзе, попри те, що дефіцит медичних сестер у США протягом останнього часу вдалося суттєво скоротити, все ще відчувається істотна нестача бакалаврів і магістрів медсестринства. Завдяки високому рівню викладання в ТДМУ та вдало проведеній рекламній кампанії вже цього року можна очікувати значне збільшення кількості студентів зі США, які вивчатимуть медсестринство за дистанційною формою у нашому університеті для підвищення свого освітньо-кваліфікаційного рівня. Неабияке значення має і великий відсоток іноземних випускників дистанційної форми навчання інституту медсестринства, які за досить короткий термін змогли успішно здійснити нострифікацію своїх дипломів у США.

Висловлюємо щиру подяку ректору Тернопільського державного медичного університету імені І.Я.Горбачевського, члену-кореспонденту НАМН України, проф. Л.Я. Ковальчуку за сприяння в організації та проведенні цієї поїздки, а пану Білу Колеману та пану Джозефу Тохадзе — за гостинність.

Святослав КОСТІВ,
доцент кафедри хірургії № 2
Андрій ЛЕПЯВКО,
доцент кафедри
внутрішньої медицини № 2

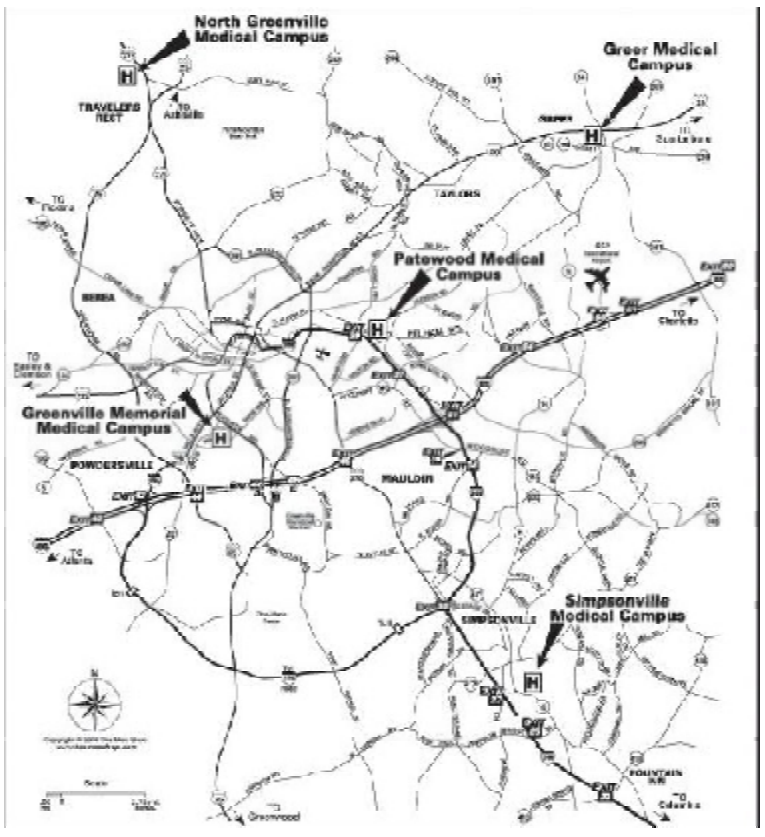

Підрозділи Greenville Hospital System

УСПІХ ПОВИНЕН БАЗУВАТИСЯ НА ЗАПОБІГАННІ ЗАХВОРЮВАННЯМ

Ця думка пройшла червоною ниткою на підсумковому засіданні колегії державної санітарно-епідеміологічної служби області. А ще йшлося про організаційну, структурну ефективність служби, поліпшення санітарно-епідеміологічного забезпечення краян за нинішніх непростих економічних умов, удосконалення кадрової діяльності.

На зібранні були підбиті підсумки роботи санепідустанов Тернопілля у 2011 році, а також визначені пріоритетні завдання діяльності служби на нинішній рік. Колегія відбулася за участю головного державного санітарного лікаря області Степана Дністряна, першого заступника начальника головного управління охорони здоров'я облдержадміністрації Лідії Чайківської, заступників головного державного санітарного лікаря області Богдана Марківа та Нінель Цяпи. Присутні були також головні санітарні лікарі санітарно-епідеміологічних станцій краю, керівники медустанов Тернополя.

Розпочавши свою доповідь, головний державний санітарний лікар області Степан Дністрян зауважив, що 2011-й був для служби надзвичайно напруженим і важким, адже і словом, і ділом довелося доводити готовність та вміння працювати в умовах надзвичайних станів і нестандартних ситуацій. У державі реєстрували багато спалахів небезпечних інфекційних захворювань в організованих колективах, активізувалося зростання багатьох заразних хвороб. Виникли серйозні проблеми щодо вакцинації мешканців та водночас зросли вимоги до контролюючих служб з боку правоохоронних органів. А ще на діяльності служби позначилося вкрай недостатнє фінансування та обмеження у наданні платних послуг. Але це не стало завадою для того, аби заклади санепідслужби області виконували покладені на них функції із забезпечення санітарно-протиепідемічного благополуччя мешканців виважено та відповідально. Попри нерадісні прогнози діяльності служби, ремонтували приміщення, удосконалювали матеріально-технічну базу МТБ, закуповували нові прилади, освоювали сучасні методики дослі-

Богдан МАРКІВ, заступник головного державного санітарного лікаря області

джень. Служба з майже столітньою історією гідно показала себе у всіх, навіть найскладніших ситуаціях.

Приємно акцентувати на цьому увагу, зазначив доповідач, адже всупереч багатьом проблемам і всіляким негараздам, наша область є однією з небагатьох в державі, де впродовж багатьох років помічено стабільність епідемічного благополуччя та певні здобутки зі збереження життя та здоров'я людей. Цифри та факти стверджують, що на 25% зменшена торік загальна інфекційна захворюваність серед краян, на 3,5% знижена загальна паразитарна захворюваність.

— Ми «тримали на замках» наші дитячі колективи і громадське харчування, щоб не допустити спалахів небезпечних інфекційних хвороб, — зауважив Степан Дністрян. В області на високому рівні провели добір та підготовку кадрів профілактичної медицини. З 213 лікарів 80 % пройшли курсову підготовку і 90% атестовані на кваліфікаційні категорії, 127 лікарів мають вищу категорію. У краї майже 600 середніх медичних працівників, 73% з яких пройшли курсову підготовку, більше половини мають вищу категорію. Висококваліфікований кадровий потенціал санепідслужби, плюс потужна матеріально-технічна база, добре зорганізована робота, дисципліна і відповідальність, — це ті складові, що дозволяють утримувати стабільність у санітарно-епідемічному благополуччі Тернопілля.

Але не лише про здобутки йшлося у доповіді головного санітарного лікаря. Звертаючись до присутніх, він звернув увагу на певні важливі аспекти, завдання, яким потрібно приділити увагу в санепідзакладах області. Стосується це насамперед здоров'я наших дітей, яке, на жаль, погіршується. Нині лише один учень з десяти закінчує школу в доброму здоров'ї. Створено понад 800 навчальних програм для шкіл, але немає програми збереження здоров'я учнів. Щоправда, торік проведено великий комплекс робіт для покращення умов навчання дітей — облаштовано 296 нових внутрішніх санвузлів у школах і 75 в дитячих садках. Проводять роботи зі встановлення санвузлів ще у 240 дитячих закладах. 91% дітей у дитячих закладах забезпечені гарячим харчуванням. В багатьох закладах запрацювали нові системи опалення, встановлені енергозберігаючі вікна і двері. Взято курс на облаштування сільських та міських стадіонів, це шлях до збереження здоров'я дітей.

— Інколи, гадаю, що безпідставно, нас звинувачують у гальмуванні розвитку підприємницької діяльності, — зауважив Степан Дністрян. — Але ж кому, скажіть, потрібний бізнес, який несе небезпеку для здоров'я людей? Під час перевірок на 235 підприємствах харчової промисловості, у 519 закладах громадського харчування та на 2056 підприємствах торгівлі всіх форм власності виявлено 7104 порушення вимог санітарного законодавства. На кожному третьому об'єкті наші фахівці виявляють грубі порушення санітарного законодавства. На перевірених підконтрольних об'єктах торік до порушників санітарних норм і правил застосовано 6 тисяч штрафів, 161 фінансову санкцію, 42 справи передавали в правоохоронні органи, 1100 об'єктів закривали для наведення елементарного порядку, понад 4 тисячі осіб відсторонили від роботи за створення епідемічної небезпеки на об'єкті, майже 20 тонн забракували неякісної харчової продукції на суму 230 тис. гривень. Санепідслужба змушена застосовувати такі жорсткі заходи, інакше спалахів інфекційних хвороб не уникнути.

Степан ДНІСТРЯН, головний державний санітарний лікар області

Держава має багато нормативних актів, серед яких і Закон про «Питну воду». Однак вони не спрацьовують, а наслідки сумні, — ціла низка спалахів через питну воду, не кажучи вже про масу прихованих захворювань людей через неякісну, а дуже часто і вкрай небезпечну для здоров'я людей питну воду. Не є таємницею, що в області майже 8% бактеріально забрудненої води з центральних і сільських водогонів, біля 13% — з децентралізованих джерел і громадських криниць. Від 5 до 18% питної води не відповідає вимогам стандартів за хімічними показниками.

Особливу увагу головний санітарний лікар області привернув до інфекційних захворювань, зазначивши, що останніми роками спрацьовує закономірність: чим частіше порушуються терміни проведення щеплень або ж не виконується повний об'єм щеплень, тим частіше дають про себе знати інфекційні хвороби. Кір і краснуха — наглядний цьому приклад. Отож з огляду на ситуацію з досить незадовільним централізованим постачанням і закупівлею на місцях імунобіологічних препаратів останніми роками, епідемічна ситуація й надалі буде ускладнюватися. Підтвердженням цього є зниження популяційного імунітету в населення до деяких захворювань. Скажімо, незахищених осіб до дифтерії нині — 17%, до кору майже 11%, до правцю — понад 8%.

Останніми роками, за словами, Степана Дністряна, намітилася тенденція до зниження рівня захворюваності на туберкульоз, проте показники порівняно з європейськими чи світовими незрівнянно високі. Зростає рівень захворюваності серед контактних осіб — приміром, 16 людей захворіло торік. 20 осіб занедужали з так званої «декретованої» групи населення, серед них 11 працівників освітніх закладів. На жаль, щорічно у краї помирає від туберкульозу понад сотня недужих. Але план з туберкулінодіагностики серед дитячого населення виконаний лише на 76 відсотків.

Зростає й небезпека розповсюдження сказу — 45 випадків торік серед тварин, одна людина померла від гідрофобії. Зростає кількість людей, що звертаються за медичною допомогою з покусами тварин, 663 осіб отримали

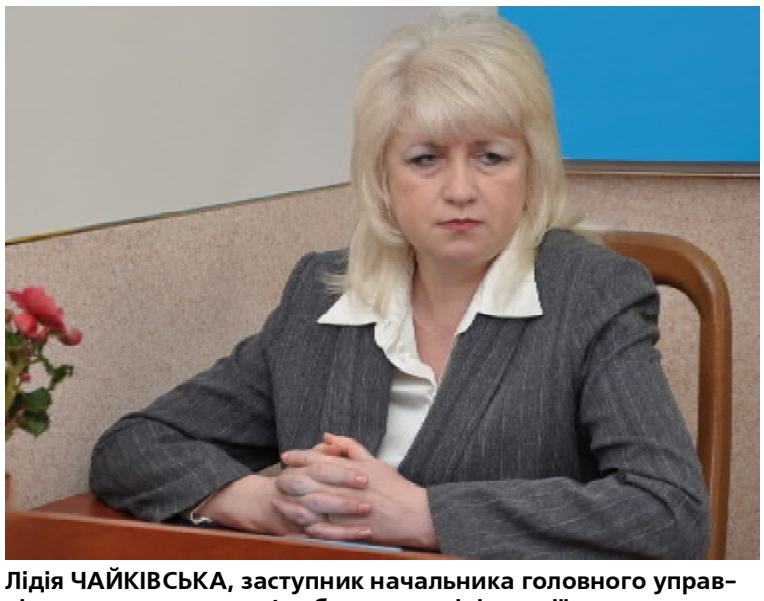

Лідія ЧАЙКІВСЬКА, заступник начальника головного управління охорони здоров'я облдержадміністрації

профілактичні щеплення проти сказу.

Головний державний санітарний лікар області наголосив, що цей рік буде одним з найскладніших для служби. В умовах реформування, скорочення працівників, ускладнення епідемічної ситуації, вкрай недостатнього фінансування, невизначеності функцій, які буде виконувати служба — необхідно забезпечити епідемічне благополуччя під час футбольного «Євро-2012».

Незважаючи на складнощі у роботі санепідслужби області, заплановано кілька важливих справ: виготовлено проект будівництва на базі обласної СЕС єдиної в області лабораторії з визначення генетично модифікованих організмів. В I кварталі закінчать виготовлення проекту будівництва міжобласної лабораторії особливо небезпечних інфекцій у рамках виконання українсько-американських угод. Її вартість понад 12 млн. гривень.

Лариса ЛУКАЩУК,
Павло БАЛЮХ (фото)

УЛЮБЛЕНІЙ СПРАВІ ПРИСВЯТИВ ПІВСТОЛІТТЯ

22 січня відзначив 75-річчя від дня народження та 51 рік лікарської, науково-педагогічної та громадської діяльності доктор медичних наук, професор Анатолій Харитонович ЗАВАЛЬНЮК.

Вельмишановний Анатолію Харитоновичу!

Сердечно вітаємо Вас з 75-літтям!

Яскравою сторінкою в історії університету є Ваш майже 40-річний трудовий шлях від асистента кафедри судової медицини до професора, завідувача кафедри патологічної анатомії з курсом судової медицини.

Глибоко поважаємо та шануємо Вас як видатного вченого-судмедексперта, педагога й вихователя студентської молоді, відомого в Україні та за її межами, за багаторічну невтомну працю, високий професіоналізм, сумлінне виконання своїх службових обов'язків.

Як талановитий організатор навчального процесу, Ви впродовж 10 років були заступником декана медичного факультету, докладали чимало зусиль для підвищення рівня загальної освіченості та культури, зміцнення навчальної дисципліни студентів, їх морально-етичного виховання. Високої оцінки заслуговує також Ваша багатогранна громадська діяльність, активна громадянська позиція.

Ви і зараз продовжуєте реалізовувати свій великий досвід і творчий потенціал, працюючи в обласному бюро судово-медичної експертизи.

Ваші порядність, працелюбність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки і є прикладом для наслідування новими поколіннями студентів, молодих лікарів і викладачів.

Бажаємо Вам, шановний Анатолію Харитоновичу, міцного здоров'я, невичерпного творчого натхнення, нових здобутків у Вашій благородній діяльності, душевного спокою, добробуту, людського тепла, родинного благополуччя і затишку, активного та щасливого довголіття.

Ректорат ТДМУ
імені І.Я. Горбачевського

«Безліч людей шукають свій життєвий шлях, та небагатьом вдається не лише знайти його, а й зберегти відданість обраній справі». Повною мірою ця думка, висловлена стародавнім філософом, стосується талановитої та непересічної особистості — Анатолія Харитоновича Завальнюка.

22 січня колектив Тернопільського державного медичного університету, працівники обласного бюро судово-медичної експертизи, Товариство судово-медичних експертів України відзначили 75-річний ювілей та півстоліття професійної діяльності відомого судового медика, блискучого педагога й видатного фахівця, доктора медичних наук, професора Анатолія Харитоновича Завальнюка.

Народився ювіляр 1937 року в селі Ширмівка Погребищенського району на Вінниччині в багатодітній селянській родині. Його дитячі роки припали на повоєнне лихоліття, сповнене нестатків, труднощів і виснажливої селянської праці. Саме у ті скрутні часи в юного Анатолія зародилася мрія бути лікарем, і 1954 року він вступає до Вінницького медичного інституту. На студентській лаві, як і в шкільні роки, виявляє невтомну жагу нових знань, наполегливість, акуратність і надзвичайну працездатність, які згодом стануть взірцем для оточуючих.

Сказано — лиш наполегливому щастить. Так, здібний студент п'ятого курсу Анатолій Завальнюк привернув увагу знаного судово-медичного експерта Поділля, завідувача кафедри та одночасно начальника Вінницького обласного бюро судово-медичної експертизи, професора В.П.Ціпковського, який захопив судовою медициною майбутнього лікаря і згодом став його учителем.

1960 року, завершивши навчання, Анатолій Харитонович отримав призначення на посаду Хмільницького міжрайонного експерта Вінницької області і розпочав свою професійну діяльність. З 1962 до 1965 рр. він аспірант кафедри судової медицини Вінницького медінституту, активно займається науковою діяльністю і 1965 року успішно захищає кандидатську дисертацію «Судово-медична експертиза визначення ступеня стійкої втрати працездатності у колгоспників у зв'язку з сільськогосподарськими травмами». В цій роботі провів детальний аналіз основних причин і джерел сільськогосподарського травматизму з його тяжкими наслідками, створив і науково обґрунтував методику встановлення ступеня втрати професійної працездатності у працівників сільського господарства.

1967 року президія вченої ради МОЗ УРСР рекомендувала видати за матеріалами цієї дисертації методичний лист, який було підготовлено та надіслано у всі обласні судово-медичні бюро України, що значно покращило якість експертиз при вирішенні й судовому розгляді справ, пов'язаних з випадками виробничого травматизму та втрати працездатності.

Після отримання вченого ступеня кандидата медичних наук протягом 1965-1968 рр. Анатолій Харитонович продовжує практичну експертну діяльність, очолюючи фізико-технічне відділення Вінницької міжобласної судово-медичної лабораторії, де виконує складні експертизи з дослідження різноманітних речових доказів з місця події. Набувши значного практичного досвіду, з 1968 року він переходить на викладацьку роботу в Тернопільський медичний інститут: спершу асистентом, з 1970 року — доцентом кафедри судової медицини, а з 1985 до 1990 року — завідувачем кафедри патологічної анатомії з курсом судової медицини. З 1994 до 2007 року — професор кафедри, завідувач курсу судової медицини.

Ще на початку своєї практичної діяльності Анатолій Харитонович зацікавився дослідженням судово-медичних аспектів смертельних ушкоджень сільськогосподарськими машинами та механізмами, що на той час мало ким вивчавсь. Виконавши власноруч понад 100 судово-медичних розтинів і ретельно проаналізувавши понад 1100 випадків летальної сільськогосподарської травми в кількох аграрних областях України, він ґрунтовно проаналізував, систематизував, узагальнив і виклав отримані наукові дані у докторській дисертації «Експертні критерії смертельних ушкоджень людини сільськогосподарськими машинами та механізмами», яку успішно захистив 1993 року. Ця наукова праця була першою не лише в нашій країні, а й на теренах колишнього Радянського Союзу, залишаючись дотепер фундаментальною як за глибиною та обсягом проведених досліджень, так і за значимістю отриманих результатів для експертної практики. Зокрема, професор А.Х. Завальнюк уперше представив детальну характеристику ушкоджень потерпілих від дії різноманітних сільськогосподарських машин та агрегатів, виявив цілу низку специфічних і характерних ознак, властивих для ушкоджень на аграрному виробництві, вперше довів можливість диференційної діагностики деяких видів тракторної травми. Він став новатором у розробленні конкретних судово-медичних діагностичних критеріїв для встановлення певних видів сільськогосподарської травми за її морфологічними ознаками. Анатолій Харитонович став автором оригінальної судово-медичної класифікації сільськогосподарської травми загалом і смертельної тракторної травми зокрема, створив власну теорію «живучості» травматизму в агропромисловому секторі та запропонував окрему цілісну концепцію профілактики нещасних випадків у сільському господарстві. Професор А.Х. Завальнюк також уперше в Україні ввів у судову медицину поняття про «раппортне розташування ушкоджень», що спрощує та оптимізує їх дослідження й суттєво покращує рівень експертної діагностики.

Вивчаючи проблеми судово-медичної травматології, Анатолій Харитонович зосереджувався не лише на проблемах сільськогосподарського травматизму, а також першим серед вітчизняних судових медиків описав властивості дробових вогнепальних поранень при застосуванні пластмасових пижів-контейнерів і певні ознаки та механізм утворення ушкоджень при гужовій травмі.

Професор А.Х.Завальнюк — автор 135 друкованих праць, у тому числі монографій і навчальних посібників з різноманітних розділів судової медицини, які стали широко відомими серед студентів, викладачів і лікарів-експертів. Серед таких книг: «Тлумачний словник судово-медичних термінів» (1999); «Судова медицина: Курс лекцій» (2000, 2006); перший в Україні навчальний лазерний компакт-диск «Судова медицина» (2005, у співавт. з В.В.Франчуком), «Вогнепальні ушкодження центральної нервової системи» (2005, у співавт. з М.Є.Поліщуком).

Він створив унікальну картотеку судово-медичної вітчизняної та зарубіжної літератури (понад 40 тисяч назв), чого немає на жодній кафедрі (курсі) судової медицини в Україні. 2007 року Анатолій Харитонович залишив викладацьку діяльність і перейшов на роботу у Тернопільське обласне бюро судово-медичної експертизи, де і наразі активно працює, передаючи свій великий досвід експерта вищої кваліфікаційної категорії молодим лікарям, виконує найскладніші експертизи. В цей час з-під пера професора Завальнюка вийшло в світ кілька блискучих монографій: «Судова медицина України: минуле і сьогодення» (2007); «Етично-правові аспекти лікарської діяльності в Україні» (2008); «Отрути та отруєння: судово-медичний аспект» (2009).

Завдяки активній громадянській позиції проф. А.Х. Завальнюк запропонував власні рекомендації щодо певних змін у «Карно-процесуальному кодексі», які стосуються призначення та проведення судово-медичної експертизи. Крім того, вніс пропозицію до Комітету з питань правової політики Верховної Ради України з внесення в новий Кримінальний кодекс України (2001) карної відповідальності за незаконне розголошення лікарської таємниці та за неналежне виконання професійних обов'язків медичним або фармацевтичним працівником, що знайшло відображення у ст.ст. 140 і 145 ККУ.

Як один з кращих спеціалістів з питань правових засад медичної діяльності в Україні, він опублікував в університетській та всеукраїнській медичних газетах цикл статей, які докладно висвітлювали головні аспекти лікарської етики та деонтології, основні положення чинного законодавства щодо прав, обов'язків і відповідальності лікарів, що сприяло значному зростанню рівня правової обізнаності медичної громадськості.

Анатолій Харитонович протягом усього свого життя активно працює з молоддю, виховуючи майбутніх лікарів не лише як практично і теоретично підготовлених фахівців, а й як людей з високими моральними якостями. Перебуваючи значний період часу на посаді заступника декана медичного факультету, він доклав чимало зусиль щодо покращення загальної освіченості та культури, зміцнення навчальної дисципліни серед студентства.

Протягом своєї діяльності у нашому навчальному закладі А.Х.Завальнюк багато зусиль доклав у зміцнення навчально-методичної бази кафедри. Він особисто виготовив майже 300 навчальних музейних макропрепаратів, які й нині широко використовують у навчальному процесі.

За ерудицію, непересічні ораторські та педагогічні якості та результати опитування студентів професор А.Х. Завальнюк неодноразово був визнаний кращим лектором університету. Анатолій Харитонович — це надзвичайно чуйна, товариська й високопорядна людина, яка не вміє гаяти час, бо завжди у роботі.

Заслуги нашого славетного ювіляра відзначені численними подяками та заохоченнями. Він нагороджений медаллю «Ветеран праці» (1986), нагрудним знаком Міністерства вищої освіти колишнього СРСР «За відмінні успіхи в роботі» (1985) тощо.

Шановний Анатолію Харитоновичу! Прийміть щиросердечні вітання з 75-річчям! Ваш професіоналізм, багаторічна послідовна та наполеглива праця стали вагомим внеском у розвиток Вашої улюбленої справи, забезпечили повагу серед колег. Нехай доля шле Вам добро й щастя, міцне здоров'я та достаток, а віра, надія і любов будуть вірними супутниками на Вашому життєвому шляху!

Ваш ювілей — то мудрості пора.
Хай буде вдосталь і в житті,
і в домі
Здоров'я, щастя, злагоди, добра,
Добробуту та щирої любові!

Хай Вам завжди посміхається
доля,
Несуть тільки радість з собою
роки,
Хай щастя й здоров'я
не зрадять ніколи,
Хай збудуться мрії, бажання
й думки!

Працівники кафедри патологічної анатомії з курсом судової медицини, викладачі та студенти Тернопільського державного медичного університету імені І.Я.Горбачевського, колектив обласного бюро судово-медичної експертизи, вдячні учні та послідовники.

30 січня відзначила ювілейний день народження ветеран університету Таміла Олександрівна САЙ.

Вельмишановна Таміло Олександрівно!

Сердечно вітаємо Вас з ювілейним днем народження!

У стінах університету Ви успішно пройшли 36-літній трудовий шлях спочатку старшого економіста, пізніше впродовж 16 років очолювали економічний відділ. Ми особливо цінуємо Вас як фундатора цього важливого підрозділу за ініціативне вдосконалення організації його роботи.

Колектив університету щиро шанує Вас за багаторічну невтомну працю, високий професіоналізм, сумлінне виконання своїх службових обов'язків.

Ваші порядність, працелюбність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки і є прикладом для наслідування.

Бажаємо Вам, Таміло Олександрівно, доброго здоров'я, душевного спокою, добробуту, людського тепла, родинного благополуччя й затишку, щасливого довголіття.

Нехай не згасають молодість душі, бадьорий настрій, невичерпний оптимізм, щедро колоситься Ваша життєва нива!

Ректорат ТДМУ
імені І.Я. Горбачевського

СМАЧНОГО!

БОРЩ «СТУДЕНТСЬКИЙ З ГРІНКАМИ»

Борщ – одна з найпопулярніших українських національних страв. Має він і всесвітню славу завдяки своїм чудовим та унікальним смаковим якостям. Це – їжа для здоров'я та сили.

Сьогодні свій рецепт борщу вам пропонує інженер-технолог комплексу студентського харчування Галина РАТУШНЯК.

Галина РАТУШНЯК

Складники борщу:
буряки — 90 г,
капуста свіжа — 300 г,
помідори свіжі — 150 г,
морква — 40 г,
петрушка (корінь) — 15 г,
цибуля ріпчаста — 40 г,
олія — 25 г,
кислота лимонна — 1 г.

Грінки:
булочка бутербродна — 25 г,
сир твердий — 10 г,
масло — 10 г,
часник — 3 г,
маса грінок — 35 г.

Приготування.

Буряки почистити, варити з додаванням лимонної кислоти й нарізати соломкою. У киплячу воду кинути нашатковану капусту, варити протягом 10—15 хв, після цього додати свіжі помідори, нарізані буряки, нашатковані пасеровані корені й ріпчасту цибулю, сіль, спеції і варити до готовності.

Приготування грінок.

Булочку розрізати на дві частини. Потім горизонтальну поверхню намастити маслом, змішаним із товченим часником, додати тертий сир. Підготовлену грінку покласти у духову шафу.

МУДРОСЛІВ'Я

РУБРИКУ ВЕДЕ ПРОФЕСОР ***БОРИС РУДИК***

ПРО ХВОРОБИ І ЗДОРОВ'Я

У більшості випадків винна не природа, не суспільство, а тільки сама людина. Найчастіше вона хворіє через лінощі і пожадливість, а часом і через нерозумність.

М. Амосов

Він зцілив людей з різними хворобами й вадами, в тому числі сліпих, глухих і кульгавих.

Біблія, Луки, 7:21

Хвороба — це життя при ненормальних умовах.

Р. Вірхов

Колись медицина була простою, ефективною і відносно безпечною. Тепер вона складна, ефективна та потенційно небезпечна.

Ч. Вінцент

Право на здоров'я є фундаментальним правом людини.

ВООЗ

Тільки помірне зменшення ваги і лише півгодинна прогулянка зменшує кількість випадків діабету більше, ніж удвічі.

ВООЗ

Здоров'я у ваших руках, якщо ви йдете до лікаря не з пустими руками.

С. Коломієць

Якщо віримо в Бога, то повинні вірити, що і померлі живуть.

Монах Митрофан

Пити, курити і говорити я почав одночасно.

А. Райкін

Хірургія — перша і найкраща з усіх медичних наук, коштовний дарунок неба і вічне джерело слави.

Сушрута

Найголовнішим мірилом вашого здоров'я слугують ті цифри, що дивляться на вас з підлогової ваги (про ожиріння).

У. Віллет

Хвороба — це особливий вид страждання, яке виникає від враження організму або його різних органів найрізноманітнішими чинниками.

С. Хилатов

ЦІКАВО

СВИНЯЧЕ САЛО ПІДТЯГУЄ М'ЯЗИ

Вітамін Е запобігає розвитку м'язової атрофії, довела вчена з університету охорони здоров'я Джорджії.

Цей вітамін допомагає відновлювати пошкоджені клітинні мембрани клітин м'язів. Виступаючи як антиоксидант, вітамін Е ліквідовує в клітці реактивні форми кисню, а також підтримує фосфоліпіди, що закривають в мембрані дірки, які з'являються.

До атрофії м'язів приводять захворювання обміну речовин, наприклад, діабет, а також фізичні навантаження на м'язи.

Джерела вітаміну Е:

— рослинні: олії, зародки пшениці, яблука, мигдаль, арахіс, зелені листові овочі, злакові, боби, хліб з висівками, горіхи, брюссельська капуста, шипшина, соя;

— тваринні: яйця, печінка, молоко і молочні продукти, яловичина, свиняче сало.

Відповіді у наступному числі газети

СКАНВОРД

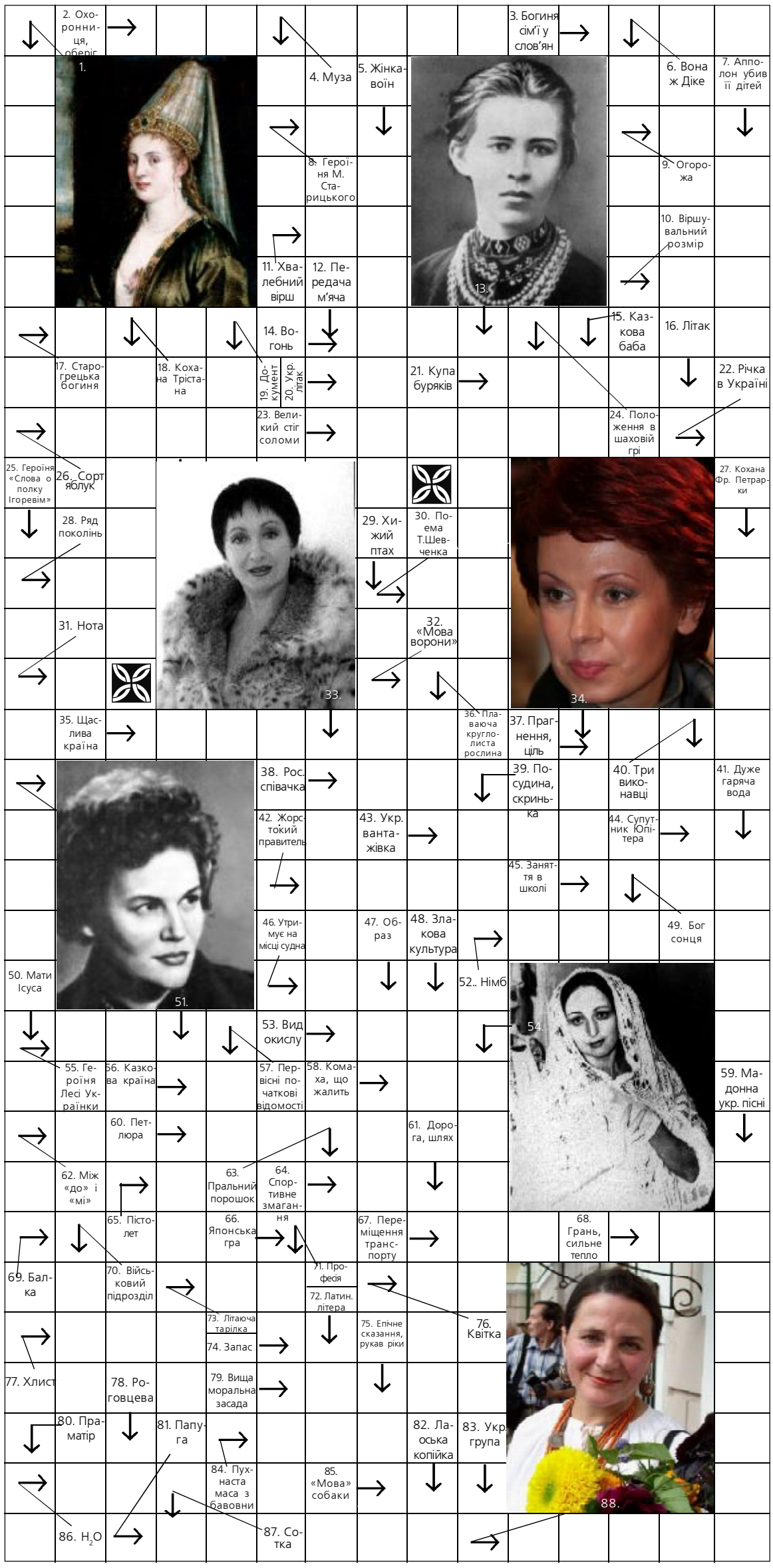

Відповіді на сканворд, вміщений у № 2 (307)

1. Параджанов. 2. Афон. 3. Акварель. 4. Округа. 5. Віра. 6. Рагу. 7. Анотація. 8. Пенал. 9. Бережани. 10. Нива. 11. «Вир». 12. Мило. 13. Ма. 14. Улас. 15. Альт. 16. Пил. 17. Бір. 18. Цап. 19. «Плаха». 20. Ре. 21. Яга. 22. Арбалет. 23. Беркут. 24. Го. 25. Ара. 26. Лай. 27. Кг. 28. «Ох». 29. Ера. 30. Ялівець. 31. Мавка. 32. Пліт. 33. «Як». 34. Райдуга. 35. Плуг. 36. Гоголь. 37. Літо. 38. Вата. 39. Ів. 40. Тенор. 41. Арарат. 42. Бук. 43. Буки. 44. Узус. 45. Солано. 46. Микола. 47. Килим. 48. Командир. 49. Капітель. 50. Аматі. 51. Двіна. 52. Єнот. 53. Акафіст. 54. Єлець. 55. Су. 56. Франко. 57. «Лоліта». 58. Ну. 59. Таця. 60. Алі. 61. Рів. 62. Па. 63. Ель. 64. Пі. 65. Лі. 66. Савченко.